

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Prop. 48 L

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i folketrygdloven og
i skattelovgivningen mv.
(tilpasning til a-ordningen)

4.9	Endring av bokføringsloven		6.2	Til endringene	
	§ 5 annet ledd nr. 2	34		i folketrygdloven	36
4.9.1	Forslag i høringsnotatet	34	6.3	Til endringene i skatteloven	38
4.9.2	Høringsuttalelser	34	6.4	Til endringene	
4.9.3	Departementets vurdering			i bokføringsloven	38
	og forslag	34	6.5	Til endringene	
				i skattebetalingsloven	38
5	Ikraftsetting. Økonomiske		6.6	Til endringene i	
	og administrative			a-opplysningsloven	38
	konsekvenser	35			
6	Merknader til de enkelte			Forslag til lov om endringer	
	bestemmelsene i lovforslaget ..	36		i folketrygdloven og	
6.1	Til endringene			i skattelovgivningen mv.	
	i ligningsloven	36		(tilpasning til a-ordningen)	40

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Prop. 48 L

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i folketrygdloven og i skattelovgivningen mv. (tilpasning til a-ordningen)

*Tilråding fra Arbeids- og sosialdepartementet 7. mars 2014,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Finansdepartementet la i Prop. 112 L (2011–2012) fram forslag til lov om en ny felles ordning for arbeidsgivers innrapportering av ansettelsesforhold og inntektsopplysninger til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og Statistisk sentralbyrå (a-ordningen). Lovforslaget ble vedtatt av Stortinget og lov om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) ble sanksjonert 22. juni 2012. Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer, men tidligst fra 1. januar 2015.

Formålet med ordningen er i første rekke å forenkle arbeidsgivers rapportering av ansettelsesforhold og inntektsopplysninger ved at man unngår dobbelrapportering til flere etater. Ordningen medvirker også til økt effektivitet og bedre oppgaveløsning i etatene, samt bedre tjenester fra det offentlige. For en nærmere beskrivelse av ordningen vises det til Prop. 112 L (2011–2012) kapittel 9.

I proposisjonen her foreslår Arbeids- og sosialdepartementet enkelte endringer i folketrygdloven § 25-1 om arbeidsgiverregisteret og arbeidstakerregisteret som følge av iverksettingen av a-opplysningsloven. Forslagene bygger på et høringsnotat 4. mars 2013 og høringsinnspillene til dette. Endringene gjelder

- opphevelse av regelen om at meldeplikten til arbeidstakerregisteret kun gjelder arbeidsforhold som skal vare minst sju dager og det trolig vil innebære minst 4 timers arbeid per uke (den såkalte firetimersregelen).
- tilpasning til a-opplysningsloven når det gjelder sted og måte for innrapportering til arbeidstakerregisteret. Melding om arbeidstaker til arbeidstakerregisteret skal ikke lenger sendes til NAV Aa-registeret, men til den mottakssentralen som Skattedirektoratet bestemmer, jf. a-opplysningsloven § 5.
- visse justeringer og presiseringer i folketrygdloven § 25-3 om gebyr og tvangsmulkt ved

brudd på meldeplikten til arbeidstakerregisteret mv. Etter innføringen av a-opplysningsloven skal manglende eller mangelfull rapportering av opplysninger som kreves etter loven, sanksjoneres av Skattedirektoratet etter a-opplysningsloven §§ 10 og 11. Ansvar for å følge opp at de opplysningene som blir levert er innholdsmessig korrekte skal fortsatt ligge til den enkelte etat som skal nytte opplysningene, og sanksjoner for innholdsmessige feil i de opplysningene som leveres er forutsatt å følge sanksjonsreglene i særlovgivningen. Departementet foreslår at folketrygdloven tilpasses dette.

Det foreslås i proposisjonen å videreføre dagens frist for inn- og utmeldinger til arbeidstakerregis-

teret (fredag i uken etter hendelsen inntraff), jf. folketrygdloven § 25-1 andre ledd. Da dette representerer et unntak fra hovedregelen om månedlig leveringsfrist etter a-opplysningsloven, foreslår departementet at unntaket hjemles i a-opplysningsloven § 4, som omhandler leveringsfrister i a-ordningen.

I samråd med og på vegne av Finansdepartementet foreslås det også tilpasninger til a-ordningen i a-opplysningsloven, ligningsloven, skatteloven, bokføringsloven, skattebetalingsloven, samt folketrygdloven § 24-2. Endringsforslagene er i all hovedsak av lovteknisk karakter og omtales derfor i et eget punkt 4 nedenfor.

2 Bakgrunn

2.1 Lov om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold (a-opplysningsloven)

2.1.1 Generelt

Lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven) etablerer det formelle grunnlaget for en ny felles ordning for arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Statistisk sentralbyrå (SSB). Opplysningene vil erstatte flere av de oppgavene og skjemaene som arbeidsgiver i dag må levere, inkludert lønns- og trekkoppgaven (LTO), terminoppgaven for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk, årsoppgaven for arbeidsgiveravgift, melding til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registeret), og opplysninger til bruk for SSB's arbeid med å utarbeide lønnsstatistikker. Det tas sikte på at loven skal tre i kraft tidligst 1. januar 2015.

Ordningen innebærer at arbeidsgiver rapporterer ett sett med pliktige opplysninger om hver enkelt ansatt minimum en gang per måned. Arbeidsgivere som ønsker å rapportere i tilknytning til lønnskjøring, såkalt hendelsesbasert rapportering, vil likevel ha mulighet til dette. Det er oppfyllelse av opplysningsplikten som er det sentrale. Dersom arbeidsgiver har flere avlønninger per måned, kan det altså rapporteres ved hver hendelse. Dersom den opplysningspliktige har flere lønnsystemer eller skal levere deler av opplysningene fra flere systemer, vil han eller hun kunne levere fra hvert system og samlet sett oppfylle opplysningsplikten.

A-opplysningsloven § 2 omhandler hvem som er pliktig til å levere opplysninger etter loven. Bestemmelsen slår fast at juridiske eller fysiske personer som er rapporteringspliktige etter reglene i loven § 3, er opplysningspliktige etter a-opplysningsloven. Det er således bestemmelsene i § 3 som regulerer og avgrenser hvem som er opplysningspliktige. A-opplysningsloven § 3 fast-

setter hvilke opplysninger som skal rapporteres og inneholder henvisning til flere bestemmelser i ligningsloven, skattebetalingsloven, folketrygdloven og statistikkloven, med tilhørende forskrifter. A-opplysningsloven § 4 slår fast at opplysningene skal rapporteres minst en gang per måned. I § 5 er det gitt regler om sted for levering og leveringsmåte. Hovedregelen er at opplysningene skal leveres elektronisk til den mottakssentralen som Skattedirektoratet bestemmer. Etter søknad kan det gis samtykke til papirlevering for private arbeidsgivere. A-opplysningsloven § 6 tillegger Skattedirektoratet oppgaven med å ivareta fellesfunksjoner, og slår fast at Skattedirektoratet er ansvarlig for behandling av personopplysninger ved ivaretagelsen av fellesfunksjonene. Etter § 7 er enhver som har hatt stilling eller oppdrag knyttet til drift og forvaltning etter § 6, underlagt taushetsplikt.

A-opplysningsloven § 8 regulerer tilgang til opplysninger i registeret. Det er slått fast at

- Arbeids- og velferdsetaten skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med forvaltning av, og beregning av ytelser, og forvaltning av arbeidstakerregisteret etter folketrygdlovgivningen.
- Skattedirektoratet, skattekontorene og skatteoppkreverne skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med utligning av skatt og trygdeavgift etter skattelovgivningen og arbeidsgivers beregning og oppgjør av skatte-trekk og arbeidsgiveravgift etter skattebetalingsloven og folketrygdloven.
- Statistisk sentralbyrå skal ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med produksjon av statistikk etter statistikklovgivningen.

Tilgangen er begrenset til opplysninger som organet har hjemmel i lov til å innhente.

A-opplysningsloven § 9 omhandler inntektsmottakers innsynsrett i opplysninger om egne forhold som er innhentet etter a-opplysningsloven.

Hjemler for sanksjoner er tatt inn i loven §§ 10 og 11, se punkt 2.1.2.

2.1.2 Reaksjonsordningen etter a-opplysningsloven

Etter a-opplysningsloven § 10 kan den som ikke innrapporterer alle opplysninger innen fristen i loven § 4, ilegges en daglig løpende tvangsmulkt frem til opplysningene er levert. Samlet tvangsmulkt skal ikke kunne overstige 1 000 ganger rettsgebyret (per i dag kr 860 000). Departementet er gitt hjemmel til i forskrift å gi regler om hvordan den daglige tvangsmulkten skal fastsettes. Vedtak om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Etter loven kan tvangsmulkt helt eller delvis ettergis dersom det blir gjort sannsynlig at forpliktelsen ikke er overholdt som følge av forhold utenfor den opplysningspliktiges kontroll eller dersom særlige rimelighetsgrunner tilsier det. I § 10 siste ledd er departementet gitt fullmakt til å gi regler om hvilke opplysninger som må være levert for at opplysningsplikten skal anses oppfylt.

I loven § 11 er det gitt regler om adgang til å ilegge den som ikke leverer alle opplysninger innen fristen i § 4, et overtredelsesgebyr. Ordningen er ment å ramme de tilfellene en arbeidsgiver leverer opplysninger, men der leveringen skjer etter utløpet av fristene fastsatt etter loven § 4. Gebyret skal ikke kunne overstige 15 ganger rettsgebyret (kr 12 900). Departementet kan i forskrift gi regler om hvordan gebyret skal fastsettes.

Det vil bare være Skattedirektoratet som vil kunne ilegge arbeidsgivere overtredelsesgebyr og tvangsmulkt for manglende eller forsinket innlevering av opplysninger som pålagt i a-opplysningsloven. Det er således forutsatt at Arbeids- og velferdsetaten i utgangspunktet ikke lenger vil ha anledning til å ilegge arbeidsgivere som ikke oppfyller sin plikt til å gi melding til arbeidstakerregisteret om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold, gebyr eller tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3.

Den felles administrative reaksjonsordningen retter seg i utgangspunktet kun mot arbeidsgivers mislighold av plikten til å levere opplysninger, og ikke mot feil og mangler ved opplysningene. I Prop. 112 L (2011–2012) heter det om dette:

«For sanksjonsreglane har det som konsekvens at sanksjonane for forseinka levering kan illeggjast når pliktige opplysningar ikkje bli levert innan fristen i lova. Det er med dette ikkje meint at dei opplysningane som blir levert må vere innhaldsmessig korrekte og fullstendige. Ansvar for å følgje opp at dei

opplysningane som blir levert er innhaldsmessig korrekte og fullstendige vil liggje hjå den einskilde etat som skal nytte opplysningane.»

2.1.3 Tilpasninger i andre lover

I Prop. 112 L (2011–2012) foreslo Finansdepartementet nødvendige tilpasninger i flere lover, men forslagene til endringer i folketrygdloven ble begrenset til bestemmelser som forvaltes av Skatteetaten, samt en tilføyelse i folketrygdloven § 25-10 som hjemler løpende rapporteringsplikt for arbeidsgivere om arbeidsforhold og inntekt. Det ble forutsatt at forslag om ytterligere lovendringer ville bli fremmet på et senere tidspunkt.

2.2 Høring om lov- og forskriftsendringer som følge av a-opplysningsloven

2.2.1 Høringsnotat

I et høringsnotat 4. mars 2013 la Skattedirektoratet, på vegne av de tre etatene som deltar i a-ordningen, fram forslag til Forskrift om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. I forslaget til ny a-opplysningsforskrift foreslås det utfyllende bestemmelser om opplysningspliktens omfang, frist for levering av opplysninger og nærmere vilkår for levering, herunder bestemmelser om leveringsmåte og format. Videre foreslås det nærmere regler om reaksjoner ved svikt i opplysningsplikten (tvangsmulkt og overtredelsesgebyr).

For at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne ta stilling til brukernes rettigheter etter folketrygdloven, samt utbetale riktig ytelse til rett tid, er det avgjørende at de opplysninger om arbeids- og inntektsforhold som skal legges til grunn i saksbehandlingen, er tilstrekkelig detaljerte og oppdaterte. Dersom nødvendige opplysninger ikke er tilstrekkelig når Arbeids- og velferdsetaten skal behandle krav om ytelser, vil opplysninger måtte innhentes på annen måte enn via løsningen for innrapportering etter a-opplysningsloven. Dette vil medføre merarbeid for arbeids- eller oppdragsgiver, og forsinke saksbehandlingen.

For å sikre at nødvendige opplysninger er tilgjengelige når Arbeids- og velferdsetaten trenger det, ble det foreslått at det i forskrift til folketrygdloven § 25-10 inntas bestemmelser om at arbeids- eller oppdragsgiver må rapportere opplysninger om arbeidsforhold og inntekt uoppfordret etter reglene i a-opplysningsloven. Rapporteringen i henhold til a-opplysningsloven erstatter således

dagens innrapportering etter pålegg på Arbeids- og velferdsetatens inntektsskjemaer.

Det ble i høringsnotatet også lagt fram forslag til endringer i forskrift 18. august 2008 nr. 942 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret, (heretter benevnt Aa-registerforskriften). I hovedsak gjelder det tilpasninger og presiseringer som følge av endret innrapporteringsmåte. Det foreslås at gjeldende frist for melding til arbeidstakerregisteret, som er fredag i uken etter at hendelsen inntraff, beholdes for inn- og utmeldinger. Øvrige opplysninger som skal meldes foreslås å følge fristen i a-opplysningsloven. Det ble også foreslått at enkelte særbestemmelser ikke videreføres.

I tillegg ble det bl.a. foreslått enkelte endringer i folketrygdlovens bestemmelser om arbeidsgiverregisteret og arbeidstakerregisteret. Det gjelder opphevelse av folketrygdloven § 25-1 annet ledd andre punktum om en nedre grense for innmelding i arbeidstakerregisteret, den såkalte «firetimersregelen». I tillegg ble det foreslått at § 25-1 annet ledd tredje punktum om hvor melding til arbeidstakerregisteret skal sendes, endres til en henvisning til a-opplysningsloven § 5 om sted og leveringsmåte for melding til registeret.

Som nevnt ble det foreslått at gjeldende frist for melding til arbeidstakerregisteret, som er fredag i uken etter at hendelsen inntraff, beholdes for inn- og utmeldinger. Lovbestemmelsen om dette, folketrygdloven § 25-1 andre ledd første punktum, videreføres derfor uendret.

Etter ikrafttreddelsen av a-opplysningsloven vil reaksjonsbestemmelsene i a-opplysningsloven med tilhørende forskrifter komme til anvendelse ved *manglende og mangelfull månedlig rapportering*. Reaksjonene etter a-opplysningsloven med tilhørende forskrifter kan ilegges dersom pliktige opplysninger ikke blir levert (tvangsmulkt) eller blir levert for sent (overtredelsesgebyr).

For å sikre kvaliteten i de opplysningene som meldes inn til Aa-registeret ble det i høringsnotatet foreslått at folketrygdloven § 25-3 hjemler en adgang til å sanksjonere *innholdsmessige feil eller mangler* i de opplysningene som leveres i henhold til folketrygdloven §§ 25-1 og 25-10. Det ble videre lagt til grunn et behov for å kunne sanksjonere manglende oppfyllelse av den særskilte innrapporteringsfristen for inn- og utmelding av arbeidstakerregisteret. Ved endringer i eksisterende arbeidsforhold og ved bekreftelse av tidligere gitte opplysninger skal innrapportering skje i henhold til bestemmelsene i a-opplysningsloven med tilhørende forskrift.

Det ble videre foreslått mindre, tekniske justeringer i a-opplysningsloven, ligningsloven, skatteloven, skattebetalingsloven og bokføringsloven.

2.2.2 Høringen

Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser, med frist for merknader 4. juni 2013:

Departementene

Brønnøysundregistrene
Datatilsynet
Pensjonstrygden for sjømenn
Sjøfartsdirektoratet
Statens innkrevingsentral
Statens lånekasse for utdanning
Statens pensjonskasse
Vernepliktsverket

Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bedriftsforbundet
De Selvstendige Kommunale Pensjonskasser
Den norske Advokatforening
Den norske Revisorforening
Det norske maskinistforbund
Fagforbundet
Finansnæringenes Fellesorganisasjon (FNO)
Fiskebåtrederens Forbund
Fraktesfartøyenes rederiforening
Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (nå VIRKE)
KS
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening
Norges Bondelag
Norges Fiskarlag
Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK)
Norges kommunerevisorforbund
Norges Rederiforbund
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Sjøoffisersforbund
Norsk Sjømannsforbund
Norske Pensjonskassers Forening
Norske Inkassobyråers Forening
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Rederienes Landsforening
Senter for statlig økonomistyring
Sjømannsforeningenes Landsforbund
Skipsregistrene
Skattebetalerforeningen
Småbedriftsforbundet
Unio

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)
Økonomiforbundet

Leverandører av datasystemer som leverer elektroniske oppgaver på lønnsområdet:

dB Kompetanse AS
Aditro (LPS)
Adonis AS
UNIT4 AGRESSO
Agrodata
as DAL PersonalStøtteSystem
EG Norge AS
BAS Consult AS
Bluegarden AS
Cantor AS
Daldata
Easy Regn AS
Evry
Lindbak DATA
Hogia Lønn AS
IFSMultiplus (Multiplus)
Jæren Regnskap Taxi AS
Axdata Norge
Lexi as
Lodo Regnskap
Logit Gruppen
Maestro Soft AS
Mamut ASA
ADATO AS
Oracle Norge AS
Onsoft Computer Systems AS
Huldt & Lillevik – Aditro AS
Visma
Vitec Midas (Midas lønn)
SAP Norge AS
Tripletex AS
Uni Micro as
ADG AS
XLEDGER AS
Alfa Omega AS

Følgende instanser mv. hadde realitetsmerknader til forslagene som ble sendt på høring:

Nærings- og handelsdepartementet

Brønnøysundregistrene
Datatilsynet
Forsvaret
Skatteoppkrever utland
Statens innkrevingsentral
Statens pensjonskasse

Arbeidsgiverforeningen Spekter
Den norske Advokatforening

Den norske Revisorforening
Fagforbundet
Finans Norge
KS
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF)
Norges Bondelag
Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK)
Norges Rederiforbund
NTL Skatt
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Pensjonskasseforeningen
Økonomiforbundet Fagtjenester

Aditro (LPS)
UNIT4 AGRESSO
Agrodata
Bluegarden AS
Hogia Lønn AS
SAP Norge AS
Tripletex AS
Visma

Disse instansene har uttalt at de ikke har merknader:

Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Direktoratet for økonomistyring

De fleste høringsinstansene som har avgitt realitetsuttalelse, har rettet mye av oppmerksomheten mot Skattedirektoratets forslag til frist for levering av meldinger etter a-opplysningsloven, som foreslås satt til senest første virkedag i måneden etter utløpet av den kalendermåned opplysningene gjelder. Det ble i høringsnotatet skissert et alternativ på en annen dato, men ikke senere enn den 7. Nær samtlige instanser som har uttalt seg om dette, mener fristen heller bør settes til den 7. i måneden. Det pekes på at det vil være store utfordringer for arbeidsgivere å klare å levere korrekt og rettidig a-melding dersom fristen blir for kort. Disse innspillene vurderes i det pågående arbeidet med forskriftene til a-opplysningsloven og behandles derfor ikke nærmere i proposisjonen her.

Følgende instanser har uttalt seg om forslagene til endringer i folketrygdloven § 25-1 og § 25-3 og/eller forskriften om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret (Aa-registerforskriften):

Nærings- og handelsdepartementet, NTL Skatt, Statens pensjonskasse, Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK), Den norske advokatforening, Finans Norge (FNO), Forsvaret, Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Arbeidsgiverforeningen Spekter, SAP, Aditro, Bluegarden, UNIT4 Agresso og Visma Software.

Statens pensjonskasse er den eneste høringsinstansen som støtter både forslaget om fjerning av den nedre grensen for innmelding av arbeidstakere og opprettholdelse av den gjeldende fristen for inn- og utmeldinger til registeret samt forslaget om innrapportering av alle arbeidsforhold (gjelder forslag til forskriftsendring). *Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund* går ikke

direkte i mot forslaget om å opprettholde dagens meldefrist framfor å rapportere månedlig sammen med øvrige a-opplysninger, men de ser da ingen grunn til at innrapporteringen ikke skal være hendelsestyrt, og skje umiddelbart etter at arbeidsforholdet tar til.

De øvrige instansene har kritiske merknader til deler av forslagene i høringsnotatet. Det gjelder i første rekke forslaget om å videreføre dagens meldefrist til Aa-registeret som er fredag i uken etter hendelsen inntraff og fjerning av den nedre grensen for innmelding («firetimersregelen»). Noen av instansene har også kommentarer til forslaget til endringer i folketrygdloven § 25-3 om gebyr og tvangsmulkt. Det vises til punkt 3.

3 Tilpasning av folketrygdlovens bestemmelser om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret mv.

3.1 Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret og arbeidsgivers opplysningsplikt til Arbeids- og velferdsetaten om inntekt mv. – dagens ordning

3.1.1 Plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret

Arbeidsgiver som plikter å registrere seg i arbeidsgiverregisteret etter folketrygdloven § 25-1 første ledd, skal melde om inntak av en arbeidstaker, og om opphør av et arbeidsforhold innen fredag i uken etter, jf. folketrygdloven § 25-1 andre ledd og forskrift 18. august 2008 nr. 942 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret. Forskriften supplerer for øvrig loven med hensyn til at også endringer i arbeidsforholdet skal meldes innen samme frist, jf. folketrygdloven § 25-1 tredje ledd. Arbeidsgiver er etter dette pliktig til å sende melding om inntak av arbeidsgiver, opphør av arbeidsforhold og endringer i arbeidsforholdet innen fredag i uken etter at hendelsen inntraff.

Melding om inntak av en arbeidstaker i tjeneste skal sendes dersom arbeidsforholdet skal vare i minst sju dager og det trolig vil innebære gjennomsnittlig minst fire timers arbeid pr. uke. Det skal også sendes melding om inntak i tjeneste når arbeidstaker gjenopptar arbeid etter endt permisjon/permuttering. For arbeidstakere til sjøs på fartøy eller flyttbar innretning skal det sendes melding om ansettelse, inkludert hvilket skipsregister fartøyet eller innretningen er registrert i (NOR, NIS eller utenlandsk register). Det skal også rapporteres om hvilken type fart fartøyet går i (innenriks-, utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

Ved melding om inntak skal forventet gjennomsnittlig arbeidstid og yrkeskode oppgis. Det skal sendes endringsmelding hvis arbeidstakeren skifter yrke, blir overført til en annen bedrift innenfor samme enhet eller endrer avtalt arbeidstid. Dersom en arbeidstaker som er bosatt i Norge forlater landet i mer enn tolv måneder i forbin-

delse med tjenesten, skal arbeidsgiveren gi særskilt melding om dette. For arbeidstakere til sjøs på fartøy skal det i tillegg sendes endringsmelding dersom arbeidstakeren skifter tjeneste til et fartøy som er registrert i et annet skipsregister (NOR, NIS eller utenlandsk register) eller går i annen type fart (innenriks- eller utenriksfart, turistskip eller oljeboring).

3.1.2 Formålet med arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret. Bruk av opplysninger fra registeret

Registeret har som oppgave å tjene Arbeids- og velferdsetatens og andre offentlige etaters behov for opplysninger i forbindelse med deres oppgaveløsning. Opplysningene i registeret er sentrale i oppgaveløsningen til svært mange offentlige myndigheter, og det er derfor av stor viktighet at opplysningene til enhver tid er korrekte. Arbeids- og velferdsetaten bruker registeret i behandlingen av krav om ytelser, arbeidet med å redusere sykefraværet, utarbeidelse av statistikk, utbetaling og refusjon av sykepenge og avdekking av trygdemisbruk. Med hjemmel i folketrygdloven § 25-1 tredje ledd og Aa-registerforskriften § 9 er mange offentlige etater gitt tilgang til opplysninger fra registeret til bruk i sin virksomhet:

Skattemyndighetene benytter registeret i sin kontrollvirksomhet. Skatteoppkreveren benytter registeret for nedlegging av utleggstrekk på arbeidstakere, dersom de har unnlatt å betale sine skatte- og avgiftskrav. I det tilfelle at arbeidsgiver unnlater å innmelde arbeidstaker inn i registeret, er arbeidsgiver ansvarlig for eventuelle beløp som kunne ha vært trukket dersom opplysningene var gitt på riktig måte. Jo tidligere arbeidsforhold meldes inn i registeret desto bedre mulighet har man til å avdekke og forhindre svart arbeid.

Politiet benytter Aa-registeret i forbindelse med utførelsen av sine lovpålagte oppgaver, herunder innkreving i egenskap av å være namsmann. Domstolene anvender Aa-registeret for lokalisering av personer dersom vedkom-

mende er på jobb og ikke kan nås på, eller ikke har, noen privatadresse. Dette gjelder ved forkynning, foreleggelse av begjæring, samt ved innkalling av siktede og vitner m.v.

Spesialenheten for politisaker har behov for opplysninger fra registeret i forbindelse med etterforskning av eventuelle straffbare handlinger i tjeneste av ansatte i politi og påtalemyndighet. Også Riksadvokatembetet benytter Aa-registeret i sin straffesaksbehandling.

Toll og avgiftsdirektoratet benytter registeret til å beregne og fastsette toll og avgifter, og til å føre kontroll med vareførsel. Aa-registeret skal benyttes til verifisering og at tollmyndighetenes krav rettes mot riktig rettssubjekt.

Statens Vegvesen har behov for opplysninger fra Aa-registeret i forbindelse med utekontroller hvor de blant annet kontrollerer sjåførers kjøre- og hviletid. Videre benyttes registeret også i forbindelse med areal- og transportplanlegging

I forbindelse med drift av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell har Helsedirektoratet behov for opplysningene i Aa-registeret ved kvalitetssikring når de tar stilling til søknad om autorisasjon eller lisens. Statens helsetilsyn benytter Aa-registeret til saksbehandling av tilsynssaker for helsepersonell, samt kontroll av helsepersonells arbeidsforhold. Videre benytter også Helseøkonomiforvaltningen (Helfo) blant annet Aa-registeret ved vurderingen når det skal tas stilling til om en person har rett til helsetjenester. Dette er saker som ofte krever en rask avklaring. Fylkesmannen i Oslo og Akershus fører tilsyn med helsepersonells yrkesutøvelse, jf. lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helse-tilsynsloven) 30. mars 1984 nr. 15, og benytter registeret til dette formålet.

Ved innkalling av heimevernsbefal og mannskaper til treninger, øvelser og oppdrag, samt utskrivning av personell, benytter Forsvaret Aa-registeret. Etterretningstjenesten har ansvar for å inngå og følge opp sikkerhetsavtaler, jf. forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser § 2-4, og ved leverandørklarering og sikkerhetsklarering av leverandørpersonell er det behov for å kunne gjøre oppslag i registeret. Direktoratet for samfunnssikkerhet bruker registeret ved Sivilforsvarets arbeid med innkalling av personell. Direktoratet benytter også registeret for å få korrekte opplysninger om tjenestepliktiges ansettelsesforhold, som stillingsprosent, skiftarbeid, turnus i henhold til søknad om fritak til kurs, øvelser og innsats mv.

Forsvarsbygg bruker registeret i forbindelse med habilitetsvurderinger og internkontroller og

internrevisjon, og Statsbygg benytter det i sitt arbeid med sikkerhetsklareringer.

Finanstilsynet har behov for et oppdatert register for utøvelsen av tilsyn og kontroll av finansinstitusjoner i henhold til finanstilsynsloven. De benytter også registeret for å kunne føre tilsyn med at arbeidsgivere oppretter tjenstepensjonsordning for sine ansatte i henhold til lov. Også Riksrevisjonen benytter registeret til gjennomføringen av sitt kontrollarbeid.

Arbeidstilsynet benytter registeret til forbedring av datakvalitet i Arbeidstilsynets yrkesskadederegister, og til bekjempelse av svart arbeid og sosial dumping, samt arbeidsmiljøkontroller. Konkurransetilsynet bruker registeret til å avdekke ulovlig virksomhet, ved å få bekreftet hvor mange ansatte et foretak har og hvem som er ansatt i bedriften. Videre er registeret sentralt i saksbehandlingen til blant annet kommunene, Statens Lånekasse, Husbanken, Kontoret for voldsoffererstatning, Overformynderiet, UDI og UNE.

3.1.3 Arbeidsgivers opplysningsplikt til Arbeids- og velferdsetaten om inntekt mv

Etter folketrygdloven § 21-4 har Arbeids- og velferdsetaten rett til å innhente opplysninger som er nødvendige for å kontrollere om vilkårene for en ytelse er oppfylt, har vært oppfylt i tidligere perioder eller for å kontrollere utbetalinger fra folketrygden. Det benyttes et eget skjema til innhenting av inntektsopplysninger fra arbeidsgiver eller tidligere arbeidsgiver. Opplysningene brukes ved krav om ytelser som sykepenger, foreldrepenger og stønad ved barns sykdom. Inntektsskjemaet trengs for å fastslå om søker har rett til ytelsen og for å kunne fastsette et korrekt grunnlag.

3.1.4 Sanksjoner ved brudd på opplysningspliktene etter folketrygdloven

3.1.4.1 Brudd på meldeplikten til Aa-registeret

En arbeidsgiver som ikke sender melding til arbeidstakerregisteret om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold innen fredag i uken etter, kan med hjemmel i folketrygdloven § 25-3 første ledd ilegges gebyr, tvangsmulkt eller begge deler. Gebyret kan ilegges arbeidsgiver når melding ikke er gitt innen den frist som er fastsatt i forskrift, og skal utgjøre et halvt rettsgebyr for hver melding som ikke er sendt. Tvangsmulkt kan ilegges etter at det er sendt purring og

gitt en ny frist for å sende meldingen (såkalt betinget tvangsmulkt), og skal utgjøre seks promiller av grunnbeløpet i folketrygden for hver dag etter utløpet av den nye fristen for hver melding som ikke er sendt.

Folketrygdlovens bestemmelser om gebyr og tvangsmulkt dekker i dag også uriktige opplysninger, jf. formuleringen «... arbeidsgiver som ikke oppfyller forpliktelsen etter § 25-1 andre ledd...» Gebyr vil således kunne brukes i kombinasjon med tvangsmulkt inntil opplysningsplikten blir oppfylt på korrekt vis.

I folketrygdloven § 25-3 sjette ledd er departementet gitt hjemmel til bl.a. å gi særskilte regler om fastsetting av gebyr og tvangsmulkt i forbindelse med årskontrollen. I forskrift 29. juni 2000 nr. 699 om gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 for arbeidsgiver som ikke oppfyller plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret mv., er det bestemt at arbeidsgivere som ikke returnerer årskontrollen innen fastsatt frist, kan ilegges et gebyr svarende til gebyret etter folketrygdloven § 25-3 andre ledd, se forskriften § 2. Det kan videre ilegges gebyr for manglende oppfyllelse av meldeplikten som oppdages i forbindelse med årskontrollen. Gebyret skal utgjøre minst et halvt rettsgebyr, men kan økes dersom graden av forsømmelse og omstendighetene for øvrig tilsier det. Gebyret i forbindelse med årskontrollen kan ikke settes høyere enn det gebyr som ellers ville blitt ilagt for de aktuelle forsømmelsene av meldeplikten. Det er ikke gitt særskilte regler for tvangsmulkt.

3.1.4.2 *Brudd på opplysningsplikten etter folketrygdloven § 21-4*

Arbeidsgiveren til en bruker som gjør krav på utbetaling av sykepenge, plikter i henhold til folketrygdloven § 21-4 å gi Arbeids- og velferdsetaten de opplysninger som etaten pålegger vedkommende arbeidsgiver å legge fram. Det følger av § 21-4 c siste ledd at opplysningene skal gis uten ugrunnet opphold. Det er i dag ingen administrative sanksjonsmuligheter mot brudd på opplysningsplikten. Etter folketrygdloven § 25-12 kan imidlertid en arbeidsgiver som mot bedre vitende gir uriktige opplysninger, eller holder tilbake opplysninger som er viktige for rettigheter eller plikter etter folketrygdloven, straffes med bøter hvis forholdet ikke går inn under et strengere straffebud. Dette gjelder også for en arbeidsgiver som etter loven er pålagt å gi opplysninger og meldinger, men som forsettlig eller uaktsomt forsømmer å gjøre dette.

3.2 **Endringer i folketrygdloven § 25-1 andre ledd om plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret**

3.2.1 **Avvikling av den nedre grensen for rapporteringsplikten**

3.2.1.1 *Forslag i høringsnotatet*

Som nevnt i punkt 3.1.1, skal melding om inntak av en arbeidstaker i tjeneste sendes dersom arbeidsforholdet skal vare i minst sju dager og det trolig vil innebære gjennomsnittlig minst fire timers arbeid pr. uke.

I høringsnotatet ble det foreslått at bestemmelsen i folketrygdloven § 25-1 om den nedre grensen for plikten til å melde en arbeidstaker til Aa-registeret, den såkalte «firetimers-regelen», oppheves. Det vises til at bakgrunnen for bestemmelsen ved opprettelsen av Aa-registeret i 1978, var at det ble ansett for å være en uforholdsmessig byrde å pålegge arbeidsgiverne registreringsplikt til Aa-registeret for disse arbeidsforholdene, etter som det innebar mye papir- og postkorrespondanse for svært kortvarige og marginale arbeidsforhold. Innmelding til Aa-registeret skjer i dag hovedsakelig elektronisk. Etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven vil all innmelding til Aa-registeret skje via løsningen for innrapportering etter a-opplysningsloven. Det ble framhevet at det er viktig for Arbeids- og velferdsetaten å ha kunnskap om arbeidstakernes komplette arbeidsforhold, uavhengig av omfang. Dette for å kunne ta stilling til arbeidstakernes rettigheter blant annet etter folketrygdloven. Videre underbygges forslaget med at argumentene som ble lagt til grunn ved opprettelsen av Aa-registeret, ikke lenger er gyldige.

3.2.1.2 *Høringsuttalelser*

Arbeidsgiverforeningen Spekter, Næringslivets hovedorganisasjon (NHO), Nærings- og handelsdepartementet og Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) er negative til å fjerne den såkalte «firetimers-regelen».

Nærings- og handelsdepartementet er uenige i vurderingen av at argumentene for å beholde firetimersregelen ikke lenger er gyldige. De viser til at det er grunn til å anta at enkelte små bedrifter og flere frivillige organisasjoner kan ha flere ansatte som faller inn under den nedre grensen for innrapportering. De anmoder om utredning og redegjørelse for antallet som vil omfattes av forslaget, og hvilken type virksomhet dette vil gjelde.

Dersom slik utredning ikke foretas, er det etter Nærings- og handelsdepartementets vurdering fare for at forslaget til endring kan få utilsiktede virkninger.

Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) viser til at selv om arbeidsgiverne nå rapporterer elektronisk, må det antas at omfanget av innrapporteringer vil øke vesentlig. De er usikre på om konsekvensene for de opplysningspliktige er tilstrekkelig utredet, og setter spørsmålsteget ved om dette tjener formålet med forenkling for arbeidsgiver. De viser videre til at det kan bli problematisk for arbeidsgiver å vurdere hvorvidt et marginalt arbeidsforhold skal innrapporteres når det ikke opereres med en definisjon av begrepet «arbeidsforhold», og at det bør opprettholdes en form for minstegrense for innrapportering, slik at arbeidsgiver kan utelukke helt bagatellmessige arbeidsforhold.

Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) er kritiske til at *ethvert* arbeidsforhold skal meldes inn i Aa-registeret uavhengig av arbeidsforholdets omfang. De er således uenig i at firetimersregelen uttas. Grunnen til dette er at arbeidsgiver da må vurdere om også de helt kortvarige arbeidsforholdene er omfattet av rapporteringsplikt.

Videre mener NHO at det i høringsnotatet ikke er gitt noen nærmere omtale av nytteverdien for Arbeids- og velferdsetatens behov for opplysninger om denne typen arbeidsforhold. Det vises videre til at den ulempen for arbeidsgiver, som fjerning av firetimersregelen innebærer, ikke er omtalt. Det vises til at hensiktsmessigheten av fjerning av unntaksbestemmelsen må vurderes da forslaget vil øke de administrative kostnadene for bedriftene. NHO mener det er grunn til å tro at fjerning av unntaket vil ramme små bedrifter særlig hardt.

Arbeidsgiverforeningen Spekter mener dette er en endring som i forhold til overordnet krav om rettidig og korrekt melding, vil utløse behov for kontroll. Det vil selvsagt variere mellom ulike virksomheter etter virksomhetens art, men for en del vil dette kunne ha et betydelig omfang. Spekter vil derfor sterkt fraråde å fjerne denne grensen.

SAP gir uttrykk for at noen av deres kunder synes det er uproblematisk å fjerne den nedre grensen, mens andre mener at endringen vil føre til merarbeid.

Statens pensjonskasse er den eneste høringsinstansen som uttaler at de slutter seg til forslaget om fjerning av den nedre grensen.

3.2.1.3 Departementets vurdering og forslag

Forslaget i høringsnotatet om å fjerne den nedre grensen for rapporteringsplikt til Aa-registeret innebærer at arbeidsgivere som i dag har ansatte som betales for mindre enn fire timer ukentlig, må innrapportere arbeidsforholdene til Aa-registeret. Et arbeidsforhold på inntil fire timer per uke kan ikke anses som marginalt. Dersom arbeidstaker har en normalarbeidstid på 37,5 timer per uke, vil fire timer per uke utgjøre omtrent ti prosent av normalarbeidstiden.

Utført arbeid opp imot fire timer i løpet av én uke vil kunne være utslagsgivende for om en arbeidstaker er berettiget til å motta stønad for en gitt periode og for vurderingen av hvorvidt en ytelse skal avkortes. Blant annet gis det rett til sykepenger dersom den aktuelle ukeinntekten på sykmeldingstidspunktet omregnet til årsinntekt minst tilsvarende 50 prosent av grunnbeløpet, dvs. en årsinntekt på om lag 42 600 kroner per i dag. For å få dagpenger under arbeidsløshet er det krav om at søkerens tidligere arbeidstid må være redusert med minst 50 prosent. Dette innebærer at utført arbeid under fire timer i løpet av én uke kan ha betydning for om en arbeidstaker er berettiget til å motta dagpenger. Som det framgår av Prop. 130 L (2010–2011) om ny uføretrygd, vil utviklingen av a-ordningen legge til rette for at utbetalt uføretrygd enkelt skal kunne justeres ved endringer i arbeidsinntekt. En nedre innrapporteringsgrense på fire timer per uke vil således i mange tilfeller være for høy til at Arbeids- og velferdsetaten sikres effektiv vilkårsvurdering og kontroll med om stønadsutbetalingene er korrekte. I slike tilfeller må opplysninger om arbeidstid/-inntekt innhentes manuelt fra arbeidsgiver og/eller arbeidstaker i hvert enkelt tilfelle. Problemet øker dersom arbeidstakeren har flere slike arbeidsforhold, som hver for seg vil være unntatt etter firetimersregelen.

Av høringsinstansene som har uttalt seg om forslaget om å oppheve firetimersregelen, har den generelle tilbakemeldingen vært bekymring for at endringen vil bety en merbelastning for arbeidsgiver. *Nærings- og handelsdepartementet* viser til at opphevingen av nedre grense for innrapportering vil ramme veldedige og frivillige organisasjoner særlig hardt, da disse antas å ha spesielt mange ansatte som faller under denne grensen.

Arbeids- og sosialdepartementet kan ikke se at veldedige og frivillige organisasjoner vil kunne bli berørt av at firetimersregelen oppheves. Av gjeldende Aa-registerforskrift § 5 nr. 2 bokstav a følger det at «arbeidsgiver ikke har meldeplikt for

arbeidstaker når lønnsutbetalingene til arbeidstakeren er fritatt for arbeidsgiveravgift etter bestemmelsene i folketrygdloven § 23-2 sjette til åttende ledd». Det framgår videre av folketrygdloven § 23-2 åttende ledd at «veldedig eller allmennyttig institusjon eller organisasjon» er unntatt rapporteringsplikt og arbeidsgiveravgiftsplikt, dersom organisasjonens totale lønnsutgifter er opp til 450 000 kroner, og opp til 45 000 kroner per ansatt. Dette unntaket opprettholdes. For ordens skyld presiseres at unntaket ikke omfatter eventuell næringsvirksomhet som slike organisasjoner driver.

De nye reglene på området medfører ingen realitetsendring for de frivillige organisasjonene. De som i dag fyller vilkårene for avgiftsfritaket i folketrygdloven § 23-2 åttende ledd, vil være omfattet av unntaket i Aa-registerforskriften § 5 nr. 2 bokstav a. I tillegg gjelder unntaket fra plikten til Aa-melding personer som benytter seg av privat pass av barn eller annet lønnet arbeid i private hjem, jf. folketrygdloven § 23-2 sjette og syvende ledd.

Enkelte høringsinstanser mener at forslaget vil generere merarbeid som krever ressurser i små, sårbare bedrifter, og det er anført at man utvider meldeplikten og pålegger arbeidsgivere arbeid som går i mot a-opplysningslovens og a-ordningens opprinnelige formål, som er forenkling for arbeidsgiver. Selv om opplysninger skal gis oftere enn i dag, og på annen måte, rapporterer vanlige arbeidsgivere både inntektsopplysninger og informasjon om arbeidsforhold etter dagens regelverk. Dette begrenser i seg selv det eventuelle merarbeidet ved den nye ordningen.

Merarbeidet som kan påløpe for enkelte arbeidsgivere ved å fjerne den nedre grensen for rapporteringsplikt til arbeidstakerregisteret, må etter departementets oppfatning vurderes opp mot arbeidstakernes rettssikkerhet. Flere små arbeidsforhold hos ulike arbeidsgivere vil kunne medføre at arbeidstakeren har rett til ytelse. Det er derfor vesentlig at registeret inneholder korrekte opplysninger om samtlige arbeidsforhold og inntekt, i utgangspunktet uavhengig av omfang. Dersom Arbeids- og velferdsetaten ikke får innrapportert alle reelle arbeidsforhold arbeidstakeren har, risikerer man at arbeidstakerne ikke får de rettighetene de har krav på.

Finansdepartementet har gitt forskrift 17. september 2013 nr. 1092 om en beløpsmessig nedre grense for innrapportering av lønnsutbetalinger. § 5-2-1 har følgende ordlyd:

«§ 5-2-1. Når samlede lønnsutbetalinger til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger kr 1 000, kreves dette ikke lønnsinnberettet. Samlede lønnsutbetalinger som ikke overstiger kr 6 000, kreves likevel ikke innberettet når utbetalingene bare gjelder arbeid i tilknytning til betalerens eget hjem eller fritidsbolig eller arbeid som verge eller representant som godtgjøres etter vergemålsloven § 30 eller utlendingsloven § 98f. Overskrides beløpsgrensene etter første eller annet punktum, skal hele beløpet innberettes. Uavhengig av om det er utbetalt lønn som er fritatt for innberetning etter første eller annet punktum eller om det ikke er utbetalt slik ytelse, vil trekkfri utgiftsgodtgjørelse som utbetales til dekning av merutgifter, være fritatt fra lønnsinnberetning når beløpet ikke overstiger kr 1 000.

Skattefrie selskaper, foreninger og institusjoner som nevnt i skatteloven § 2-32 første ledd, er fritatt fra plikten til å sende inn lønnsoppgave når samlet utbetaling til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger kr 6 000. Overskrides beløpsgrensen, skal hele beløpet lønnsinnberettes.»

Uavhengig av om det er utbetalt lønn som er fritatt for innberetning etter annet ledd eller lønn som overstiger kr 6 000, vil trekkfri utgiftsgodtgjørelse som utbetales til dekning av merutgifter med inntil kr 10 000 ved et medlems innsats eller opptreden for sin forening, være fritatt fra lønnsinnberetningsplikt. Det samme gjelder trekkfri utgiftsgodtgjørelse som utbetales til person i lønnet stilling i vedkommende selskap mv. til dekning av utgifter til transport til og fra arrangementer mv. hvor organisasjonen medvirker. Når slike utgiftsgodtgjørelser til en person i løpet av inntektsåret samlet overstiger kr 10 000, skal likevel hele utgiftsgodtgjørelsen lønnsinnberettes.

Naturalytelse i form av fri transport til og fra arrangement dog ikke fri bil, kost og losji ved slike, fritt utstyr mv., når slikt ytes i organisasjonens interesse, er unntatt fra lønnsinnberetning uten hensyn til om det er betalt lønn som er fritatt for innberetning etter annet ledd, lønn som overstiger kr 6 000 eller utgiftsgodtgjørelser som nevnt i foregående ledd.

Ytelse som er skattefri i medhold av skattelovforskriften § 5-15-6 niende og tiende ledd kreves ikke lønnsinnberettet når årlig utbetaling til skattyteren ikke overskrider kr 10 000. »

Disse reglene vil bli lagt til grunn også ved inntektsrapporteringen etter a-ordningen, og depar-

tementet foreslår at det samme skal gjelde som nedre grense for innmeldingsplikt til Aa-registeret. Rent praktisk gjennomføres dette ved at det ikke skjer noen innrapportering av inntekt før beløpsgrensen overskrides, og det som er utbetalt tidligere i inntektsåret, skal tas med i meldingen for den kalendermåned beløpsgrensen overstiges. Tilsvarende vil det ikke foreligge plikt til å melde en arbeidstaker inn i Aa-registeret så lenge det antas at arbeidstakerens inntekt i vedkommende år ikke vil overstige 1 000/6000 kroner. Meldeplikten inntreer først for den måned beløpsgrensen eventuelt overskrides.

§ 5-2-1 første ledd andre punktum om fritak for innberetningsplikt for utbetalinger som ikke overstiger kr 6 000, når utbetalingene bare gjelder arbeid i tilknytning til betalerens eget hjem eller fritidsbolig og innberetningsfritaket i § 5-2-1 andre ledd flg. for skattefrie selskaper, foreninger og institusjoner, er i hovedsak sammenfallende med fritaket for innmeldingsplikt til Aa-registeret etter Aa-registerforskriften § 5 nr. 2 a, som er omtalt foran. Beløpsgrensene vil i så fall ikke komme til anvendelse som nedre grense for innmeldingsplikten til Aa-registeret. Innberetningsfritaket for skattefrie selskaper etc. rekker imidlertid noe videre enn tilsvarende fritak for meldeplikt til Aa-registeret (veldedig eller allmenntilgynnslige institusjoner), og beløpsgrensen vil dermed gjelde for organisasjoner/institusjoner som ikke er fritatt meldeplikt til Aa-registeret.

I normale arbeidsforhold vil ofte meldeplikten til Aa-registeret inntre tidligere enn plikten til innrapportering av inntekt. Eksempelvis vil en person som begynner i arbeid 20. januar og får første lønnsutbetaling 15. februar, ikke inngå i inntektsrapporteringen for januar. Inntektsrapporten for denne utbetalingen skal først sendes 5. mars. Derimot skal arbeidstakeren meldes inn i Aa-registeret enten fredag i uken etter at arbeidet startet eller ved første frist for rapportering i a-ordningen, i dette tilfellet 5. februar.

Når det gjelder sakene der beløpsgrensen på 1 000/6000 kroner i årsinntekt kommer inn, bør regelen være at rapportering av inntekten og melding til Aa-registeret skjer med samme frist, dvs. senest 5. i måneden etter at beløpsgrensen ble overskredet. Dette er den ordinære fristen for innrapportering av inntekt i a-ordningen, og ordningen blir enklere å håndtere for arbeidsgiver.

Fra et arbeidsgiversynspunkt vil det være en klar fordel at lønnsinnberetningsgrensen blir en felles grense for inntektsrapporteringen og rapporteringen til Aa-registeret, og det samme gjelder som nevnt at rapporteringen av disse tilfellene

skal skje innen samme frist. Departementet vil foreta tilpasninger i forskriften om Aa-registeret i tråd med dette.

Opphevelsen av firetimersregelen medfører i utgangspunktet en mer omfattende rapporteringsplikt for arbeidsgiverne mht. arbeidstakere som arbeider mindre enn 4 timer i uken, men som har så høy inntekt at arbeidsgiveren ikke fritas for melding til Aa-registeret som følge av beløpsgrensen på 1 000/6000 kroner. Disse arbeidstakerne skal uansett inntektsrapporteres til a-ordningen, slik at eventuelt merarbeid bare gjelder de tilleggsopplysninger om arbeidsforholdet som det stilles krav om i Aa-registerforskriften. Dette omfatter i hovedsak opplysninger om avtalt arbeidstid, yrkeskode og stillingsprosent, dvs. opplysninger som allerede er registrert i lønnsystemet. Det eventuelle merarbeidet for arbeidsgiverne blir dermed svært begrenset.

Departementet foreslår etter dette at folketrygdloven § 25-1 annet ledd andre punktum om den nedre grensen for rapportering til arbeidstakerregisteret oppheves. Det vises til lovforslaget.

Som nevnt ville det ut fra Arbeids- og velferdsetatens kontrollbehov, og også ut fra behovet for å registrere inntekt med henblikk blant annet på opptjening av alderspensjon og vurdering av rettigheter til ytelser, være en fordel om all inntekt ble innrapportert og alle arbeidsforhold ble registrert i Aa-registeret.

3.2.2 Sted og måte for innrapportering

Det følger av folketrygdloven § 25-1 annet ledd tredje punktum at melding om inntak av en arbeidstaker og melding om opphør av arbeidsforhold skal sendes dit Arbeids- og velferdsdirektoratet bestemmer, dvs. NAV Aa-registeret på Hamar. Etter a-opplysningslovens ikrafttredelse skal melding sendes i henhold til a-opplysningsloven § 5 med tilhørende forskrifter. Dette innebærer at innrapporteringen som den klare hovedregel, skal skje elektronisk via den kanal Skattedirektoratet bestemmer. Det ble derfor foreslått i høringsnotatet at bestemmelsen om hvor melding til arbeidstakerregisteret skal sendes endres i tråd med dette. Ingen høringsinstanser har kommentert dette forslaget om justeringer i folketrygdloven som følge av endret rapportering.

Departementet foreslår etter dette at folketrygdloven § 25-1 annet ledd tredje punktum, som blir nytt andre punktum, endres til en henvisning til a-opplysningsloven § 5 med tilhørende forskrifter. Det vises til lovforslaget.

3.2.3 Frist for inntaks- og opphørsmelding

3.2.3.1 Forslaget i høringsnotatet

Fristen for å sende melding om inntak av arbeidstaker og opphør av arbeidsforhold følger av folketrygdloven § 25-1 annet ledd. Fristen framgår også av Aa-registerforskriften § 6 nr. 4 første ledd. Forskriften supplerer for øvrig loven med hensyn til at også *endringer* i arbeidsforholdet skal meldes innen samme frist. Arbeidsgiver er etter dette pliktig til å sende melding om inntak av arbeidstaker, opphør av arbeidsforhold og endringer i arbeidsforholdet *innen fredag i uken etter at hendelsen inntraff*.

I høringsnotatet ble den særskilte meldefristen til arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret vurdert slik:

«Arbeids- og velferdsdirektoratet har vurdert hvorvidt fristen for melding til Aa-registeret må videreføres for alle informasjonselementer som nevnt i forslag til endringer i Aa-registerforskriften § 6 nr. 1.

Arbeids- og velferdsetaten har behov for alle relevante opplysninger om brukernes arbeidsforhold for å kunne ta stilling til brukernes rettigheter og plikter etter folketrygdloven. Det er derfor viktig at denne informasjonen er tilgjengelig så raskt som mulig. Med tanke på fremtidens automatiserte saksbehandlingsprosesser vil dette behovet forsterkes, særlig i forbindelse med modernisert saksbehandlingsløsning for sykepenges fra 2017.

Sanntidsinformasjon om brukernes arbeidsforhold er nødvendig for å ta stilling til brukernes medlemskap i folketrygden, hvilket lands trygdlov og brukerne er omfattet av, om inngangsvilkår for riktige ytelser fra folketrygden er oppfylt, beregning av størrelsen på aktuelle ytelser, samt kontroll av om brukeren fortsatt har rett til løpende ytelser. Mest mulig oppdatert informasjon vil redusere risikoen for forlenget saksbehandling og feilutbetalinger. Arbeids- og velferdsetaten har derfor i utgangspunktet behov for å opprettholde dagens meldefrist til Aa-registeret for de opplysninger som følger av forslag til Aa-registerforskriften § 6 nr. 1.

Arbeids- og velferdsetatens behov må imidlertid vurderes opp mot behovet for å kunne gjennomføre a-opplysningsloven på en best mulig måte.

Skattedirektoratet vurderer det slik at behovet for å opprettholde fristen for inn- og

utmeldinger er helt avgjørende for å opprettholde tilstrekkelig kvalitet i Aa-registeret, saksbehandlingen samt for å redusere feilutbetalinger. Fristen for rapportering til Aa-registeret må derfor som et minimum gjelde for de opplysningene som følger av forslag til endringer i Aa-registerforskriften § 6 nr. 1 andre ledd bokstav a, samt nr. 2 (dvs. startdato og sluttdato for arbeidsforholdet).

Når det gjelder meldefristen for de øvrige opplysningene i forslag til endringer til a-registerforskriften § 6 nr. 1, vurderer Skattedirektoratet det slik at det er forsvarlig at disse meldes etter fristen som følger av a-opplysningsloven, dvs. månedlig rapportering. I tilknytning til fremtidige moderniserte saksbehandlingssystemer i Arbeids- og velferdsetaten kan det imidlertid bli behov for hyppigere innrapportering.

For at Aa-registerforskriften skal være i tråd med dette, foreslås det at det i § 6 nr. 3 presiseres hvilke opplysninger som skal meldes innen fredag i uken etter, og hvilke opplysninger som skal meldes i henhold til fristen i a-opplysningsloven.

Det vises til forslag til endringer i § 6 nr. 1 og 3.»

Forslaget i høringsnotatet innebærer etter dette at melding om startdato for arbeidsforhold og opphørsmelding (dersom ikke sluttdato er angitt ved inntak) skal, som i dag, sendes senest fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte. Melding med andre opplysninger som følger av forskriften om Aa-registeret skal sendes i henhold til fristene i a-opplysningsloven.

3.2.3.2 Høringsuttalelser

Flere høringsinstanser går i mot å beholde dagens frist for inn- og utmeldinger til arbeidstakerregisteret. Det gjelder *Nærings- og handelsdepartementet*, *Finans Norge (FNO)*, *Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF)* samt en rekke leverandører av datasystemer som leverer elektroniske oppgaver på lønnsområdet, herunder *ADITRO*, *Bluegarden*, *SAP*, *UNIT4 Agresso* og *Visma*.

Statens pensjonskasse mener på den annen side at forslaget harmoniserer godt med deres behov, mens *Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK)* uttaler at kontrollhensyn taler for samtidighet i forhold til innmelding av arbeidsforhold.

Nærings- og handelsdepartementet er av den oppfatning at det kan se ut som om hensynet til

etatenes egne behov til dels har overskygget hovedformålet med a-ordningen, som er en forenkling av arbeidsgivers innrapportering av ansettelsesforhold og inntektsopplysninger. I forlengelsen av dette viser de videre til at det fremstår som usikkert om etatene har lagt tilstrekkelig vekt på samordning av kravene sine, og om de har lagt ned tilstrekkelig innsats for å få til forenkling for arbeidsgiverne. Som eksempel på dette viser de til foreslått innrapporteringsfrekvens.

De viser til at det fremkommer av forslagene i høringen at opplysninger som i dag har en lavere innrapporteringsfrekvens enn det som skal gjelde for a-meldingen, må innrapporteres oftere enn det som er tilfellet i dag. I forlengelsen av dette påpeker Nærings- og handelsdepartementet at det også fremkommer av forslagene i høringen at opplysninger som i dag har en hyppigere innrapporteringsfrekvens enn det som skal gjelde for a-melding, unntas fra a-melding. Det vises til at disse dermed får videreført eksisterende innrapporteringsfrekvens. Som eksempel på dette nevnes inn- og utmelding til Aa-registeret, der det foreslås å videreføre en hyppigere innrapporteringsfrekvens enn det som er vedtatt i a-opplysningsloven § 4. Nærings- og handelsdepartementets mener dette er uheldig, og er av den oppfatning at eventuelle unntak fra innrapporteringsfrekvensen i a-opplysningsloven § 4 må vurderes og begrunnes særskilt.

Finans Norge (FNO) er også imot at innrapporteringsfristen etter Aa-registerforskriften videreføres. De påpeker videre at det i høringen ikke er foreslått at prøveordningen med månedlig rapportering for arbeidsgivere, som har levert oppgaven elektronisk, gjøres permanent. De mener at det ikke er forenkling for arbeidsgiver dersom fristen beholdes som foreslått.

Finans Norge mener videre at den særskilte fristen for innrapportering til Aa-registeret vil medføre merarbeid for arbeidsgivere og at dette ikke er i tråd med intensjonene for a-ordningen. Dette begrunnes med at det kan synes som denne innrapporteringsfristen medfører at en del arbeidsgivere, for å overholde rapporteringsfristen, vil måtte sende opptil flere korreksjonsmeldinger per måned.

Arbeidsgiverforeningen Spekter understreker at fristen for innrapporteringen til Aa-registeret må falle sammen med fristen for øvrig rapportering. Det vises til at forslaget om en avvikende rapportering til Aa-registeret vil innebære flere rapporter pr. mnd. og at dette er i strid med intensjonene.

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF) ønsker ikke at dagens frist for inn- og

utmeldinger til arbeidstakerregisteret beholdes. De viser til at kvaliteten på registeret vil bli markant forbedret etter innføringen av a-ordningen, og at det er mest hensiktsmessig at man anvender rapportering av lønn som oppdateringstidspunkt for Aa-registeret.

De viser til at dersom en etat har behov for opplysninger vedrørende et arbeidsforhold, i perioden fra første arbeidsdag til utlønning finner sted, må den aktuelle etaten kunne innhente denne informasjonen fra arbeidstaker. Disse opplysningene kan etaten få bekreftet ved henvendelse til påstått arbeidsgiver.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) kommenterte ikke forslaget om å videreføre dagens meldefrist til Aa-registeret i høringen, men har i særskilt brev 25. oktober 2013 bedt departementet vurdere den ukentlige meldeplikten til Aa-registeret. Det vises til at den hyppige meldeplikten påfører bedriftene kostnader, og det er usikkert hvor stor nytte den egentlig har.

Norges Kemner- og Kommuneøkonomers Forbund (NKK) mener på den annen side at når man i høringsnotatet foreslår at dagens innrapporteringsfrist vedrørende inn- og utmeldinger opprettholdes, er det ingen grunn til at innrapporteringen til registeret ikke kan være hendelsesstyrt. NKK mener at innmeldingen kan skje umiddelbart, eller seneste første virkedag, etter at arbeidsforholdet tar til. De viser til at det er behov for at Aa-registeret er så oppdatert som mulig, blant annet fordi Skatteoppkreveren (SKO) benytter Aa-registeret for å nedlegge utleggstrekk for manglende betaling av skatte- og avgiftskrav. Dersom arbeidsgiver unnlater å melde arbeidstakeren inn i registeret, kan SKO holde arbeidsgiver ansvarlig for beløp som kunne ha vært trukket, dersom arbeidsgiver hadde innrapportert rettidig. Det anføres at jo tidligere arbeidstakerne blir meldt inn i Aa-registeret, dess raskere kan SKO sikre kravene sine.

Videre viser NKK til at kontrollensyn også taler for samtidighet i forhold til innmelding av arbeidsforhold. Som eksempel på dette viser NKK til at det ved arbeidsplasskontroller hvor det påvises manglende innrapportering, er argumentet fra arbeidsgiver at arbeidstaker akkurat har påbegynt arbeidsforholdet. NKK mener således at umiddelbar innmelding av arbeidsforhold vil bedre muligheten til å avdekke og forhindre svart arbeid, samt gjøre innfordring via utleggstrekk mer effektivt.

UNIT 4 Agresso viser til at praksis inntil ny ordning trer i kraft har vært at dette kan sendes inn elektronisk fra lønns- og personalsystemer en

gang i måneden. Spesielt i forbindelse med time-lønnede eller arbeidstakere som jobber sporadisk, kan det være problematisk å ta stilling til inn- og utmeldinger uten at dette gjøres i sammenheng med selve avlønningsprosessen ved at den ansatte leverer timelister.

De oppfordrer til at meldinger om inntak og opphør av arbeidsforhold underlegges samme månedlige frist som etter a-opplysningsloven, som de foreslår satt til 7. i påfølgende måned, da nåværende forslag ikke innebærer noen forenkling i forhold til dagens praksis for alle de arbeidsgivere som i dag bruker elektronisk rapportering.

Bluegarden gir uttrykk for at det er uoversiktlig at arbeidsgiverne må forholde seg til flere forskjellige frister etter a-opplysningsloven og Aa-forskriften, avhengig av typen informasjon som skal innrapporteres. Videre viser de til at dersom store bedrifter benytter automatiske lønns- og personalsystemer, vil de i ytterste konsekvens måtte innrapportere a-meldinger daglig og hendelsesbasert. Det foreslås derfor en felles frist for all innrapportering, og spesifikt at man lar a-opplysningsloven § 4 være uendret, til minimum en gang per måned og endre a-opplysningsforskriften § 2-1 til at dersom det er gjort endringer i ansettelsesforhold, eller korrigeringer av feil eller mangler, skal innrapportering skje senest fredag i uken etter.

For sluttbrukeren vil også en eventuell korrigering dagen etter alltid bli en erstatningsmelding eller en tilleggs melding, noe som vanskelig kan sies å bli brukervennlig.

Bluegarden foreslår at det innføres kun en frist for all innrapportering.

VISMA har forståelse for at det kan være behov for hyppig innrapportering i enkelte tilfeller, men er av den oppfatning at innmelding til Aa-registeret på månedlig basis vil være tilstrekkelig for de aller fleste firmaer. Videre mener de at det nye innrapporteringsregimet til Aa-registeret ikke synes å være i tråd med a-meldingens målsetning om forenkling for arbeidsgiver.

ADITRO viser til at man med forslaget som framgår av høringsnotatet, fjerner muligheten for månedlig rapportering av inn- og utmeldinger av ansatte i Aa-registeret, noe som har vært praksis i mange år. For store bedrifter vil dette føre til at a-melding må sendes ukentlig. Start- og sluttdato for arbeidsforholdet vil ofte hentes fra et forsystem (HR-system), og dette betyr at overføring fra forsystem også må foretas minst en gang pr uke.

I mindre bedrifter vil i dag start- og sluttdato først legges inn når lønnsmedarbeider skal utbe-

tale lønn, som oftest en dag i måneden. Etter innføring av a-melding vil lønnsmedarbeider måtte innhente opplysninger og registrere disse fortløpende, for så å sende elektronisk innrapportering senest fredag i uken etter.

I forhold til dagens ordning vil dette etter ADITROs mening føre til en betydelig merbelastning på arbeidsgiver. De setter spørsmålsteget ved hvorvidt forventet gevinst for Arbeids- og velferdsetaten rettferdiggjør denne merbelastningen for arbeidsgivere.

SAP viser til at fristen for innrapportering av inn- og utmeldinger til Aa-registeret etter gjeldende rett senest er fredag uken etter at hendelsen fant sted, men at praksisen på bakgrunn av dispensasjoner har vært månedlig innrapportering. Dersom man velger å trekke tilbake dispensasjonene, vil dette innebære markert merarbeid for disse virksomhetene.

Videre oppstiller de et regnestykke for å illustrere hvordan dette ikke er i tråd med formålet til a-ordningen. Av regnestykket framgår det at arbeidsgiver etter dagens praksis, herunder gitte dispensasjoner, innrapporterer 23 ganger per år. Etter SAPs estimat vil innføringen av a-ordningen øke antallet innrapporteringer til minimum 63 per år. Dette er en økning på 40 rapporteringer, hvilket vanskelig kan sees å innebære forenkling for arbeidsgiver.

For større virksomheter må det kjøres ukentlige rapporteringer av samtlige ansatte, for å kontrollere om de kvalifiserer for ekstra innrapportering. Dersom lønns- og personalsystemet rapporterer på vegne av flere virksomheter, vil dette innebære merarbeid for systemet, og kan således neppe sies å være en forenkling.

Ved nyansettelser vil det videre ikke innrapporteres noen lønnsinformasjon om den ansatte med mindre vedkommende har vært gjennom en lønnskjøring. *SAP* er av den mening at Arbeids- og velferdsetaten da kun vil sitte med informasjon om startdato for det nye ansettelsesforholdet, og at denne «mellomrapporteringen» neppe kan være særlig nyttig for Arbeids- og velferdsetaten.

De bemerker imidlertid at de ser at det i enkelte bransjer, der det er behov for ID-kort og lignende, kan være en fordel med rask innrapportering, men understreker videre at ettersom Aa-registeret i en årrekke har akseptert månedlig innrapportering, må hensynet til merbelastningen dette innebærer for arbeidsgiver veie tyngre enn behovet Arbeids- og velferdsetaten har for ukentlig oppdaterte opplysninger.

3.2.3.3 Departementets vurdering og forslag

Flere høringsinstanser har gitt uttrykk for at den særskilte innrapporteringsfristen etter Aa-registerforskriften, som innebærer en videreføring av gjeldende rett, oppfattes som svært knapp. Det er også enkelte som opplever forholdet mellom rapporteringsfristen etter a-opplysningsloven og rapporteringsfristen etter Aa-registerforskriften som uoversiktlig.

Arbeids- og sosialdepartementet bemerker at det er adgang til å rapportere opplysninger om for eksempel start- og sluttdato frem i tid. Opplysninger om fremtidig startdato kan derfor tas med i anmelding så snart den er kjent for den opplysningspliktige. Slik informasjon kan være kjent tidligere, ved inngåelse av kontrakt eller arbeidsavtale. Dette innebærer at arbeidsgiver kan ta med informasjon om startdato ved innrapportering av anmeldingen måneden før oppstart. Slik opplysning gjentas for hver kalendermåned inntil den måned hvor startdato faktisk inntreffer. A-melding for den aktuelle måned skal inneholde startdato og øvrige opplysninger til Aa-registeret. For arbeidsgivere som velger å følge en slik rutine for inn- og utmelding, vil konsekvensene ved den særskilte fristen etter Aa-registerforskriften ikke være store.

Dersom arbeidstaker starter så sent i en kalendermåned at fristen for innrapportering etter a-opplysningsloven inntreffer før den særskilte fristen for melding til Aa-registeret, skal opplysningene om arbeidstakeren tas med i meldingen for den kalendermåned han starter.

Virksomheter med mange ansatte antas å ha etablerte administrative systemer som håndterer nye og avgåtte arbeidstakere fortløpende, eller at det vil være praktisk å etablere slike rutiner. Den relative merbelastningen av å innrapportere inn- og utmeldinger, må følgelig anses å være liten.

Departementet er derfor av den oppfatning at fristene for innrapportering etter a-opplysningsloven § 4 med forskrift og folketrygdloven § 25-1 annet ledd langt på vei er samordnet, slik at hensynet til forenkling for næringslivet er tilstrekkelig ivaretatt.

Norges Kemner- og Kommuneøkonomers Forbud (NKK) ønsker hendelsesstyrt innrapportering som skjer umiddelbart etter tiltredelse, fratredelse eller annen endring i arbeidsforholdet. De viser til at dette vil kunne bidra til å avdekke og forhindre svart arbeid, samt at det ville effektivisere innfordring via utleggstrekk. Departementet er prinsipielt enig med NKK i dette, men et slikt forslag anses ikke aktuelt eller innenfor rammene av a-opplysningsloven.

Flere høringsinstanser etterspør vurdering av hvorvidt det antatt økte omfanget av innrapporteringen er i tråd med a-ordningens hensikt, og hvorvidt forventet gevinst for Arbeids- og velferdsetaten rettferdiggjør denne merbelastningen for arbeidsgiver. Videre vises det til at prøveordningen med innrapportering elektronisk en gang i måneden både har gitt besparelser og hevet kvaliteten på dataene. Fristen etter Aa-forskriften vil derfor medføre betydelig merarbeid for arbeidsgiver.

For særskilte bransjer der arbeidstakere jobber sporadisk, vil inn- og utmelding til Aa-registeret henge naturlig sammen med arbeidsgivers avlønningsprosess. For disse kan en avvikende frist medføre merbelastning, forutsatt at disse i dag bare har avlønning én gang i måneden. Antallet foretak i denne kategorien antas å være liten. I tillegg har arbeidsgiver mulighet til å innrapportere hendelsesbasert dersom han selv måtte ønske dette. I de fleste tilfeller vil arbeidsgiver være informert om både endringer og til- og fratredelser i god tid før de inntreffer. Registeret muliggjør da innrapportering så fort arbeidsgiver mottar denne informasjonen.

Aa-registeret er et grunndataregister med opplysninger om arbeidsforhold som brukes av svært mange aktører i Norge, se punkt 3.1.2 foran. Arbeids- og velferdsetaten er forvalter av dette registeret. Registeret har en viktig rolle i arbeidet med innkreving av skatt og avgifter. Det er i den forbindelse behov for at Aa-registeret er så oppdatert som mulig blant annet fordi Skatteoppkreveren benytter Aa-registeret for å nedlegge utleggstrekk for manglende betaling av skatte- og avgiftskrav. Dersom arbeidsgiver unnlater å melde arbeidstakeren inn i registeret, kan SKO holde arbeidsgiver ansvarlig for beløp som kunne ha vært trukket, dersom arbeidsgiver hadde innrapportert rettidig.

Id-kort ordningen for bygg og anlegg og for renholdsbransjen er avhengig av et Aa-register som oppdateres hyppig og er mest mulig à jour til enhver tid. Registeret har videre en viktig rolle i arbeidet med å bekjempe svart arbeid, og jo tidligere arbeidsforhold meldes inn i registeret desto bedre mulighet har man til å avdekke og forhindre dette. Aa-registeret har også betydning bl.a. for kommunal innkreving, politisære oppgaver og saksbehandling på en rekke områder for kommunene.

Også Arbeids- og velferdsetaten har behov for løpende informasjon om tiltredelser og fratredelser til Aa-registeret. Registeret er viktig i vurderingen av rettigheter til ytelser og ikke minst for å

kunne stoppe ytelse ved avslutning av arbeidsforhold og dermed redusere andelen feilutbetalinger. Et godt oppdatert Aa-register med hyppigere oppdatering av informasjon om arbeidsforhold vil spille en viktig rolle i arbeidet med å modernisere etatens ytelse. Det er derfor viktig å beholde en egen frist for inntaks- og opphørmeldinger til Aa-registeret for å sikre kvalitet og legge til rette for automatisering av ytelsene fra Arbeids- og velferdsetaten.

Som redegjørelsen foran viser, er Aa-registeret sentralt for utførelsen av samfunnsoppgavene til en rekke ulike offentlige etater og aktører. Det er derfor av avgjørende samfunnsmessig betydning at Arbeids- og velferdsetaten, som forvalter av et grunndataregister som Aa-registeret, til enhver tid kan levere korrekte og oppdaterte data til brukerne av registeret. Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at belastningen denne fristen utgjør for arbeidsgiver er av slik karakter at den kan sies å veie tyngre enn hensynet til den samfunnsmessige merverdien av et oppdatert register.

Departementet foreslår etter dette at bestemmelsene i § 25-1 om fristen for inn- og utmelding til Aa-registeret videreføres uendret. «Inn- og utmelding» omfatter innrapportering av visse minimumsopplysninger for å kunne bli registrert i Aa-registeret. Dette omfatter opplysninger om selve knytningen mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, dvs. arbeidsgivers organisasjonsnummer/virksomhetsnummer og arbeidstakers fødselsnummer/d-nummer, videre opplysninger om yrkeskode, type arbeidsforhold (ordinært eller maritimt) samt start-/sluttdato for arbeidsforholdet.

Da forslaget her representerer et unntak fra hovedregelen om månedlig leveringsfrist etter a-opplysningsloven, foreslår departementet at unntaket hjemles i a-opplysningsloven, se punkt 4.2.2 nedenfor.

I høringsnotatet ble det foreslått at melding med andre opplysninger som følger av Aa-forskriften (avtalt arbeidstid, stillingsprosent, arbeidstidsordning, avlønningstype m.m.) skal kunne sendes i henhold til fristene i a-opplysningsloven med forskrifter, dvs. innen den 5. i måneden etter ansettelsen. Departementet tar sikte på å følge opp dette ved forskriftsregulering. Som antydning i høringsnotatet, vil det i tilknytning til fremtidige moderniserte saksbehandlingssystemer i Arbeids- og velferdsetaten kunne bli behov for tidligere innrapportering av disse supplerende opplysningene.

Etter gjeldende regler kan Arbeids- og velferdsetaten dispensere fra fristen for meldinger til

arbeidstakerregisteret, jf. § 6 nr. 4 i forskrift 18. august 2008 nr. 942, hvor det heter:

«Meldinger kan sendes på maskinlesbart medium i henhold til kravspesifikasjon fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Meldinger på maskinlesbart medium må leveres minst en gang pr. måned.»

Etter at vedkommende bedrift er godkjent for elektronisk innrapportering via lønns- og personalsystemet, sender bedriften fil med løpende meldinger til NAV Aa-registeret etter hver lønnskjøring dersom det har blitt foretatt inntak, endringer eller opphør i lønns- og personalsystemet. Ordningen innebærer at det i dag aldri går mer enn ca. 30 dager mellom innsending av endringer.

Det er lagt til grunn at en dispensasjonsordning videreføres i a-ordningen slik at arbeidsgivere med dispensasjon skal kunne levere opplysninger til Aa-registeret i tråd med a-meldingsfristen. Arbeids- og velferdsdirektoratet har videre besluttet å gi alle opplysningspliktige dispensasjon fra den særskilte fristen for innmelding i Aa-registeret i innføringsåret. Det vises til at det er viktig å høste erfaring med om den lengre fristen minsker kvaliteten i registeret, før man eventuelt vurderer å gjøre endringer i fristen for inntaks- og opphørmeldinger til Aa-registeret.

Departementet mener at unntaket fra fredagsfristen som den faktiske hovedregel, bør videreføres også utover innføringsåret. Dette vil imidlertid ikke utelukke at det kan komme endringer senere, men at dette eventuelt besluttet etter at ordningen er etablert og driften har stabilisert seg, og en har fått tid til å høste erfaringen med driften, og basert på konkrete, nye behov. Automatisering av vedtaksprosessene i Arbeids- og velferdsetaten kan være et slikt behov, jf. foran. Departementet foreslår på denne bakgrunn at dispensasjonsordningen skal gjelde inntil videre.

Departementet legger til grunn at dispensasjon fra fredagsfristen medfører at fristen i a-opplysningsloven med forskrift vil gjelde, dvs. at melding med samtlige opplysninger om arbeidsforholdet som kreves etter Aa-registerforskriften, skal sendes senest den 5. i måneden etter ansettelsen eller opphøret av arbeidsforholdet. Dette er i tråd med høringsnotatets utkast til § 2-1 i forskrift til a-opplysningsloven, hvor det slås fast at opplysninger skal leveres i måneden etter utløpet av den kalendermåned opplysningene gjelder.

Departementet har vurdert å knytte fristen for innrapportering til Aa-registeret til fristene for inn-

rapportering av lønn, som er måneden etter at ytelsen er utbetalt. Dette kan imidlertid innebære en forsinkelse på registrering i Aa-registeret på inntil 65 dager (mot i dag maksimum 30 dager som nevnt foran). Departementet finner en slik løsning uholdbar dersom Aa-registeret skal fylle sin funksjon.

Dersom enkelte virksomheter ikke rapporterer tilfredsstillende i den foreslåtte dispensasjonsordningen, kan dispensasjonen inndras for disse. Byrden med den kortere fristen vil da komme til å gjelde kun de som ikke oppfyller opplysningsplikten. Departementet forutsetter imidlertid at det må stilles krav om at bruddene på opplysningsplikten må være alvorlige eller gjentatte for å få inndratt dispensasjonen. Det må også tas stilling til adgangen til igjen å få dispensasjon dersom opplysningsplikten oppfylles i en periode.

Dispensasjonsordningen, herunder tilbake-trekking av dispensasjon mv., foreslås regulert i forskrift i medholdt at folketrygdloven § 25-1 fjerde ledd og forslaget til § 4 nytt fjerde ledd i a-opplysningsloven, se punkt 4.2.2 nedenfor.

3.2.4 Sanksjoner ved brudd på opplysningspliktene etter folketrygdloven

3.2.4.1 Gjeldende rett. Forslaget i høringsnotatet

Som det er redegjort for i punkt 3.1.4 foran, kan Arbeids- og velferdsetaten etter folketrygdloven § 25-3 ilegge arbeidsgiver som ikke sender melding til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold innen fredag i uken etter, gebyr, tvangsmulkt eller begge deler.

Folketrygdlovens bestemmelser om gebyr og tvangsmulkt dekker i dag også uriktige opplysninger, jf. formuleringen «... arbeidsgiver som ikke oppfyller forpliktelsen etter § 25-1 andre ledd...» Gebyr vil således kunne brukes i kombinasjon med tvangsmulkt inntil opplysningsplikten blir oppfylt på korrekt vis.

Etter ikrafttreddelsen av a-opplysningsloven vil reaksjonsbestemmelsene i a-opplysningsloven med tilhørende forskrifter komme til anvendelse ved manglende eller mangelfull månedlig rapportering. Rammene for reaksjonsfastsettelsen følger av a-opplysningsloven § 10 og § 11. Dersom den opplysningspliktige ikke leverer pliktige opplysninger innen fristen, kan de ilegges en daglig løpende tvangsmulkt frem til opplysningene er levert. Det kan også ilegges et overtredelsesgebyr dersom opplysningene ikke er levert innen

fristen som er foreslått i a-opplysningsforskriften § 2-1.

Tvangsmulkten skal være daglig løpende frem til opplysningene er levert, og kan ikke overstige 1 000 ganger rettsgebyret, dvs. per i dag kr 860 000. Overtredelsesgebyret kan ikke overstige 15 ganger rettsgebyret, dvs. i dag kr 12 900.

I høringsnotatet foreslås det gitt nærmere regler i forskrift om hvilke opplysninger som må være levert for at opplysningsplikten skal anses oppfylt, og nærmere regler om fastsettingen av gebyret og tvangsmulkten, jf. a-opplysningsloven § 10 første og sjette ledd, § 11 første og andre ledd, jf. § 10 sjette ledd.

Eventuelle sanksjoner for *feil* i de opplysninger som blir levert, er forutsatt å følge sanksjonsreglene for særlovgivningen.

For å sikre kvaliteten i de opplysningene som meldes inn til Aa-registeret, framholdes det i høringsnotatet at det er nødvendig at folketrygdloven § 25-3 hjemler en adgang til å sanksjonere innholdsmessige feil i de opplysningene som leveres i henhold til folketrygdloven § 25-1 om melding til Aa-registeret og ny § 25-10 om arbeidsgivers plikt til uoppfordret å rapportere om arbeidsforhold og inntekt. Det ble videre pekt på behovet for å kunne sanksjonere manglende oppfyllelse av den særskilte fristen for inn- og utmeldinger til Aa-registeret. Dette for å sikre at arbeidsgiver ikke venter med å innrapportere nye og avsluttede arbeidsforhold til den ordinære månedlige innrapporteringen som følger av a-opplysningsloven. Det ble presisert at det ved endringer i eksisterende arbeidsforhold og ved bekreftelse av tidligere gitte opplysninger, skal innrapportering skje i henhold til bestemmelsene i a-opplysningsloven med tilhørende forskrift.

I høringsnotatet foreslås at folketrygdloven § 25-3 annet ledd presiseres slik at det klart fremkommer at gebyr kan ilegges dersom ikke det leveres korrekte opplysninger innen den frist som er fastsatt i forskrift. Det foreslås videre at det presiseres at det kan ilegges gebyr for hver enkelt forsømmelse. Det er forutsatt at det skal regnes som én forsømmelse når det er levert en eller flere uriktige opplysninger per innrapporterte arbeidsforhold.

For ileggelse av tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 tredje ledd er det, for å sikre at korrekte opplysninger blir levert, tatt inn forslag til en presisering om at mulkten løper fra utløpet av ny frist etter purring fram til korrekte opplysninger er levert. Det ble i høringsnotatet ikke foreslått endringer i tvangsmulktens størrelse.

Hjemmelen for departementet i § 25-3 sjette ledd til å gi forskrifter med særskilte regler om sanksjoner i forbindelse med årskontrollen, er foreslått tatt ut da årskontrollen av arbeidsgivere i Aa-registeret i sin nåværende form faller bort i det nye systemet med løpende månedlig rapportering.

Det framgår av høringsnotatet at det ikke er ment at sanksjonsbestemmelsene skal medføre at brudd på opplysningspliktene blir sanksjonert for samme forhold etter to ulike regelverk. Det skal således ikke kunne ilegges gebyr eller tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 samtidig som det ilegges gebyr eller tvangsmulkt etter a-opplysningsloven §§ 10 og 11 for samme forhold i samme tidsrom. I høringsnotatet ble det foreslått at dette reguleres nærmere i forslag til forskrift fastsatt i medhold av endret sjette ledd.

3.2.4.2 Høringsuttalelser

Følgende instanser har uttalt seg om forslaget til endringer i folketrygdlovens bestemmelser om gebyr og tvangsmulkt ved brudd på meldeplikten til Aa-registeret: *Arbeidsgiverforeningen Spekter*, *Den Norske Advokatforening*, *Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF)* og *Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)*.

Den Norske Advokatforening mener at det ikke er nødvendig å sanksjonere *innholdsmessige feil eller mangler* i de opplysningene som leveres med overtredelsesgebyr, jf. forslaget § 25-3 annet ledd. Begrunnelsen er at feil lett vil kunne korrigeres og at eventuelle mangler vil kunne bli korrigert første virkedag i måneden ved innlevering av opplysninger etter a-opplysningsloven, jf. forslag til a-opplysningsforskrift § 2-1. Overtredelsesgebyret står heller ikke i et rimelig forhold til pliktbruddet. Det er ikke forholdsmessighet mellom den opplysningspliktiges lovbrudd og følgen det får. Det er ukentlig leveringsplikt, og feil kan oppstå. Det vil særlige gjelde for virksomheter som har stor variasjon i arbeidsstokken og ved sesongarbeid. Det må være tilstrekkelig at dagens regel opprettholdes ved at gebyr kan ilegges når *melding ikke er gitt* innen fristen.

Advokatforeningen har derimot ingen innvendinger mot at arbeidsgiver som er gitt purring, ilegges tvangsmulkt for innholdsmessige feil eller mangler i opplysningene, jf. forslaget § 25-3 annet ledd. Begrunnelsen er at arbeidsgiver er gitt purring og ny frist til å innlevere korrekte og fullstendige opplysninger.

Advokatforeningen viser til slutt til at det er foreslått at departementet gis adgang til bl.a. å gi

forskrift om forholdet mellom gebyr og tvangsmulkt etter § 25-3 og

a-opplysningsloven §§ 10 og 11, jf. forslaget § 25-3 sjette ledd. Begrunnelsen for forslaget er at brudd på opplysningspliktene ikke kan bli sanksjonert for samme forhold etter to ulike regelverk. Det kan således ikke ilegges gebyr eller tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 samtidig som det ilegges gebyr eller tvangsmulkt etter a-opplysningsloven §§ 10 og 11 for samme forhold i samme tidsrom.

Advokatforeningen er enig i at brudd på opplysningspliktene ikke kan bli sanksjonert for samme forhold etter to ulike regelverk, men mener imidlertid at denne bestemmelsen er så viktig at den bør inntas i loven og ikke kun forskriftsreguleres.

NHO uttrykker forståelse for behovet for å kunne ilegges sanksjoner dersom arbeidsgiver ikke overholder sin opplysningsplikt. I forlengelsen av dette viser de til at Skatteetaten i høringsnotatet har foreslått at overtredelsesgebyr kan ilegges per forsømmelse, uavhengig av forsømmelsens innhold og omfang. Spesielt i tilfeller der én enkelt tastefeil fører til flere forsømmelser, vil utfallet kunne virke urimelig. De viser også til at dette ikke er gjenspeilet i lovteksten. Videre peker de på at en del uriktige opplysninger vil oppdages av etatene først dersom arbeidsgiver selv tar initiativ til å rette dem opp. Ved illeggelse av sanksjoner i slike tilfeller, advares det mot at motivasjonen til å korrigere eventuelle feil i innrapporteringen vil kunne utebli.

NARF viser til at det må være tilstrekkelig at Aa-registeret oppdateres ved første og siste innrapportering av lønnsytelser. De foreslår derfor at folketrygdlovens bestemmelser om overtredelsesgebyr og tvangsmulkt utgår til fordel for a-opplysningslovens bestemmelser om det samme.

Arbeidsgiverforeningen Spekter uttrykker forståelse for nødvendigheten av å ha et system for sanksjoner ved manglende og feil rapportering ved inn/utmelding til Aa-registeret, men det må ses i sammenheng med frister og krav til kontroll.

3.2.4.3 Departementets vurdering og forslag

Generelt

Departementet følger ikke opp forslaget fra høringsnotatet om at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne sanksjonere manglende oppfyllelse av den særskilte innrapporteringsfristen som følger av folketrygdloven § 25-1 andre ledd, som er fredd i uken etter at hendelsen fant sted.

For å unngå at det skapes uklarerheter og dobbelt sanksjonering er det lagt til grunn at rene fristforsømmelser skal sanksjoneres av Skattedirektoratet, mens etatene sanksjonerer innholdsmessige feil som hører inn under deres ansvarsområde. Forslaget i høringsnotatet bryter dermed med dette prinsippet.

Departementet kan heller ikke se at det vil være praktisk mulig for Arbeids- og velferdsetaten å følge opp dette på en ukentlig basis. Hvis det likevel ikke vil være mulig å kontrollere dette før den ordinære månedsfristen, må det antas at Skattedirektoratet er nærmest til å ta oppgaven med sanksjonering også i slike tilfeller.

Da den særskilte fristen for inn- og utmeldinger til Aa-registeret representerer et unntak fra hovedregelen om månedlig innleveringsfrist etter a-opplysningsloven, foreslår departementet at unntaket hjemles i a-opplysningsloven § 4 nytt tredje ledd, se punkt 4.2.2 nedenfor. Hjemmelen for Skattedirektoratet til å sanksjonere den særskilte fristen for inn- og utmelding til Aa-registeret, følger da av a-opplysningsloven §§ 10 og 11 hvoretter det tilligger Skattedirektoratet å sanksjonere arbeidsgivere som ikke rapporterer alle opplysninger «innen fristen i § 4».

Da ansvaret for å følge opp korrektheten i meldingene til arbeidstakerregisteret fortsatt tilligger Arbeids- og velferdsetaten, bør følgelig også adgangen etaten i dag har til å ilegge gebyr og tvangsmulkt for uriktige opplysninger til Aa-registeret opprettholdes.

Tilsvarende bør § 25-3 også hjemle en adgang for Arbeids- og velferdsetaten til å sanksjonere innholdsmessige feil i de opplysningene om arbeidsforhold og inntekt som leveres i henhold til folketrygdloven § 25-10, jf. § 21-4. Det vil etter departementets mening være nødvendig at de som ikke innrapporterer korrekte opplysninger risikerer en form for reaksjon, for å gi arbeidsgiveren en oppfordring til å ha gode rutiner for levering av riktige opplysninger innen fristen. Arbeids- og velferdsetaten skal benytte inntektsopplysningene i sitt arbeid med å vurdere om en borger har krav på en gitt ytelse, og for å fastsette grunnlaget for ytelsen. Feilaktige innrapporteringer fra opplysningspliktige vil derfor både være ressurskrevende for Arbeids- og velferdsetaten, og øke risikoen for feilutbetalinger, herunder kan personer som har krav på ytelser, risikere ikke å motta slik ytelse.

Nærmere om overtredelsesgebyr for uriktige opplysninger

Advokatforeningen anfører mot overtredelsesgebyr for innholdsmessige feil at slike feil lett vil kunne korrigeres, og at eventuelle mangler vil kunne bli korrigert første virkedag i måneden ved innlevering av opplysninger etter a-opplysningsloven, jf. forslag til a-opplysningsforskrift § 2-1.

Etter Advokatforeningens syn står heller ikke gebyret i et rimelig forhold til pliktbruddet. Det er ikke forholdsmessighet mellom den opplysningspliktiges lovbrudd og følgen det får. Det vises til at det er ukentlig leveringsplikt, og feil kan oppstå.

Departementet vil peke på at tidspunktet for korrekte opplysninger vil være svært viktig for Arbeids- og velferdsetatens behandling av krav om ytelser. Før det kan fattes vedtak må nødvendige opplysninger for en nærmere angitt periode være komplette. Dersom nødvendige opplysninger ikke foreligger når Arbeids- og velferdsetaten skal behandle saken, må behandlingen utsettes til opplysningene foreligger. Eventuelt må informasjon innhentes på annen måte dersom det er behov for at saken avgjøres raskt, og det ikke er tid til å avvente neste innrapporteringsfrist etter a-opplysningsloven. Overtredelsesgebyret vil utgjøre et halvt rettsgebyr for eventuelle uriktige opplysninger om et arbeidsforhold, det vil si kr 430,-. Departementet kan ikke se at dette er en uforholdsmessig reaksjon. For å oppnå en akseptabel etterlevelse av ordningen, er det av avgjørende betydning at overtredelsesgebyret ikke er av en symbolsk størrelse.

Departementet skal videre bemerke at det kun er melding om inntak og opphør av arbeidsforhold (startdato mv. og sluttdato for vedkommende arbeidsforhold) som skal følge «ukentlig leveringsplikt» som Advokatforeningen viser til. Departementet antar at det sjelden vil være aktuelt med *feil* rapportering om dette. De øvrige opplysningene som skal rapporteres til Aa-registeret ved inntak av arbeidstaker (avtalt arbeidstid, arbeidstidsordning, avlønningsordning og stillingsprosent mv.) samt meldinger om endringer i eksisterende arbeidsforhold og bekreftelse av tidligere gitte opplysninger, skal rapporteres i henhold til bestemmelsene i a-opplysningsloven med tilhørende forskrift, dvs. den 5. i måneden etter den måneden opplysningene gjelder.

Departementet foreslår etter dette at folketrygdloven § 25-3 hjemler adgang for Arbeids- og velferdsetaten til å sanksjonere innholdsmessige feil i det som pliktes levert i henhold til folketrygdloven §§ 25-1 og 25-10. Det er presisert at

gebyr kan ilegges dersom det ikke leveres korrekte opplysninger innen den frist som er fastsatt i forskrift, dvs. forskriften om Aa-registeret.

Ettergivelse av gebyr og tvangsmulkt m.m.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til at sanksjonsordningen vil omfatte forsømmelser med liten betydning, som kan være gjort ved et uhell. Det kan også være snakk om opplysninger mottatt fra andre, for eksempel inntektsmottakere.

Departementet vil bemerke at folketrygdloven § 25-3 ikke stiller noe krav om skyld hos den opplysningspliktige for å kunne ilegge overtredelsesgebyr. Det samme gjelder den nye reaksjonsordningen etter a-opplysningsloven. Gebyret skal i utgangspunktet kunne ilegges på objektivt grunnlag etter bestemte kriterier og etter en fast sats. Hensynet til individuelle forhold hos opplysningspliktige vil i første rekke kunne ivaretas i stor grad av adgangen til helt eller delvis å ettergi overtredelsesgebyr i konkrete saker etter at gebyr er ilagt, jf. § 7 i forskrift 29. juni 2000 nr. 699 om gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 for arbeidsgiver som ikke oppfyller plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret mv. Etter forskriften kan ilagt gebyr eller tvangsmulkt ettergis dersom arbeidsgiver godtgjør at det forelå sykdom eller andre særlige forhold som gjorde det uforholdsmessig vanskelig å oppfylle pliktene etter folketrygdloven § 25-1 innenfor de fastsatte frister. Departementet tar sikte på å opprettholde en adgang til ettergivelse, men mener at det er hensiktsmessig å harmonisere reglene om ettergivelse etter a-opplysningsloven og folketrygdloven, og foreslår at det tas inn en tilsvarende bestemmelse i folketrygdloven § 25-3 nytt sjette ledd. Forskriftshjemmelen i nåværende sjette ledd tredje punktum foreslås videreført i nytt sjuende bokstav d, da det senere kan oppstå behov for ytterligere detaljering av reglene om ettergivelse.

Det skal også nevnes at gebyr etter gjeldende forskrift bare ilegges dersom Arbeids- og velferdsetaten må purre for å få melding med korrekte opplysninger, det vil si ikke i tilfelle der arbeidsgiver av eget initiativ sender melding eller korrigerer feil etter fristen.

Opplysningspliktiges rettsikkerhet ivaretas også ved at gebyret ilegges i et skriftlig vedtak og den opplysningspliktige har klagerett på vedtaket om overtredelsesgebyr. Siden § 25-3 bygger på et «kan-skjønn» vil det være mulig, innenfor læren om usaklig forskjellsbehandling, å akseptere feil

«med liten betydning», helt eller delvis. Dette antas å være særlig aktuelt kort tid etter at den nye rapporteringsordningen er innført, jf. Prop. 112 L (2011–12) punkt 9.11.5.

Departementet mener på den annen side at det til en viss grad bør være ulik behandling av hhv. enkeltstående og gjentatte overtredelser. Systematiske overtredere bør kunne ilegges en strengere reaksjon enn bedrifter som mer eller mindre uforvarende kommer til å bryte opplysningsplikten. Det foreslås derfor at det i forskriftshjemmelen i sjuende ledd bokstav e åpnes for at det i forskrift kan bestemmes at gebyr og tvangsmulkt skal kunne økes i gjentakelsestilfelle.

En eller flere forsømmelser

NHO viser til at feil i rapporteringen skal regnes per arbeidsforhold, og at dette ikke ser ut til å være gjenspeilet i lovteksten. En arbeidsgiver som for eksempel skal rapportere inn flere arbeidstakere samtidig, kan tenkes å gjøre tastefeil som får betydning for alle arbeidstakerne. De mener at det ikke er rimelig at det da kan ilegges overtredelsesgebyr for hver enkelt av dem.

Departementet tar sikte på å regulere nærmere i forskrift hva som skal regnes som en/ flere forsømmelser. I høringsnotatet ble det foreslått å forskriftsfeste at en eller flere uriktige eller mangelfulle opplysninger i samme melding til arbeidstakerregisteret om samme arbeidstaker skal regnes som én forsømmelse. Departementet vil følge opp dette. Ut fra høringsuttalelsen til *NHO* mener departementet at også situasjonen hvor samme feil gjelder flere arbeidstakere bør reguleres. Departementet vurderer imidlertid situasjonen annerledes enn høringsinstansen. Da meldeplikten til arbeidstakerregisteret og rapportering av inntekt etter folketrygdloven § 25-10 er knyttet til hver enkelt ansatt, bør også sanksjoneringen knyttes til dette. Dersom sanksjoneringen ikke differensieres ut fra antall ansatte, vil det kunne føre til et urettferdig resultat for mindre arbeidsgivere for eksempel når arbeidsgiver med 3 ansatte ilegges samme gebyr som arbeidsgiver med 1 400 ansatte. For etaten vil feil som omfatter et høyere antall ansatte dessuten føre til merarbeid.

På denne bakgrunn tar departementet sikte på at det i nevnte forskrift tas inn en bestemmelse om at hvis samme forhold gjelder flere arbeidstakere eller oppdragstakere, regnes det som like mange forsømmelser som antall arbeidstakere eller oppdragstakere feilen berører. Dette gjelder både for gebyr og tvangsmulkt.

Forholdet til sanksjonering etter a-opplysningsloven

I høringsnotatet er det forutsatt at gebyr eller tvangsmulkt etter § 25-3 ikke kan ilegges samtidig som det ilegges gebyr eller tvangsmulkt etter a-opplysningsloven §§ 10 og 11 for samme forhold i samme tidsrom. Det ble foreslått at dette blir nærmere regulert i forskrift. Ut fra forslaget i høringsnotatet er departementet enig med *Advokatforeningen* i at en slik bestemmelse er så viktig at den bør framgå av loven. Da forslaget i høringsnotatet om at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne sanksjonere brudd på den særskilte fristen for inn- og utmeldinger ikke følges opp, slik at etaten kun skal sanksjonere innholdsmessige feil, er det imidlertid ikke behov for en slik regel. Det vil med andre ord ikke kunne dreie seg «samme forhold».

Tvangsmulktenes størrelse mv. Innkreving av gebyr og tvangsmulkt

Etter gjeldende rett utgjør tvangsmulkten seks promille av grunnbeløpet i folketrygden for hver dag etter utløpet av fristen (per i dag kr 511,-).

NARF har merket seg at overtredelsesgebyr etter andre ledd skal bygge på andel av rettsgebyret, mens tvangsmulkt etter tredje ledd bygger på andel av grunnbeløpet. Dersom hjemlene vedtas, mener NARF at disse sanksjonsgrunnlagene bør samkjøres til enten rettsgebyret eller grunnbeløpet. I og med at rettsgebyret brukes i a-opplysningsloven, anbefaler de dette grunnlaget.

Departementet er enig at det er hensiktsmessig med samme sanksjonsgrunnlag for gebyr og tvangsmulkt, og foreslår derfor at også tvangsmulkten knyttes til rettsgebyret. Departementet foreslår at mulkten skal utgjøre et halvt rettsgebyr per dag, dvs. kr 430,-.

For ileggelse av tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 tredje ledd er det, for å sikre at korrekte opplysninger blir levert, tatt inn forslag til en presisering om at mulkten løper fra utløpet av ny frist etter purring fram til korrekte opplysninger er levert.

Tvangsmulkt og gebyr etter a-opplysningsloven er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. loven henholdsvis § 10 andre ledd og 11 andre ledd. Tilsvarende er gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven i dag tvangsgrunnlag for utlegg. For gebyrets vedkommende følger dette av folketrygdloven § 25-3 andre ledd tredje punktum. Når det gjelder tvangsmulkt, følger det samme av tvangsfullbyrdsloven § 7-2 bokstav b. Av informasjonshensyn foreslås det at det framgår direkte av folke-

trygdloven at tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg, se § 25-3 nytt femte ledd hvor det foreslås en felles bestemmelse om tvangsgrunnlag for gebyr og tvangsmulkt i første punktum.

NAV Innkreving (NAVI) foretar de fleste innkrevingssoppgavene på vegne av Arbeids- og velferdsetaten. Tilbakekreving av feilutbetalte ytelser er blant disse, jf. folketrygdloven § 22-15 sjuende ledd. Gjennom henvisningen til bidragsinnkrevingssloven der, er NAVI tildelt myndighet som særnamsmann i tilbakekrevingssaker. Dette innebærer at NAVI selv for eksempel kan stifte utleggspant i fast eiendom og bankkonto. I tilfeller der NAVI ikke har myndighet som særnamsmann sender NAVI begjæring til utlegg til lokal namsmann.

Departementet finner det naturlig at NAVI krever inn gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 og etter de samme regler som gjelder for tilbakekreving av trygd. Det vises til § 25-3 femte ledd andre punktum i lovforslaget.

Særlig om arbeidsgivers opplysningsplikt etter pålegg

Det er forutsatt at reaksjonsordningen etter a-opplysningsloven ikke vil være til hinder for at etaten i konkrete tilfeller kan pålegge arbeidsgivere som ikke har oppfylt sine opplysningsforpliktelser etter a-opplysningsloven, å gi de opplysningene den aktuelle etaten trenger i sin oppgavebehandling. Dette kan være aktuelt for Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med behandling av krav om sykepenger.

Arbeids- og velferdsetaten har i dag ikke hjemmel til å sanksjonere brudd på opplysningsplikten etter folketrygdloven § 21-4. Departementet vil i den forbindelse nevne at departementet på generelt grunnlag har til vurdering å innføre regler om overtredelsesgebyr og tvangsmulkt ved brudd på opplysningsplikten etter folketrygdloven § 21-4. Dette vil i så fall dekke en reaksjon overfor arbeidsgivere som etter pålegg ikke gir opplysninger om inntekt mv. til bruk i for eksempel sykepengesaker. Det tas derfor ikke opp forslag om dette i proposisjonen her.

3.3 Spesielt om årskontroll av arbeidsgiveres oppfyllelse av meldeplikten til arbeidstakerregisteret.

For å sikre kvaliteten på opplysningene i arbeidstakerregisteret, skal det gjennomføres kontroll med arbeidsgiveres oppfyllelse av meldeplikten,

se § 7 i forskrift 18. august 2008 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret. Kontrollen kan ta form av en årlig kontroll, der arbeidsgiver får tilsendt utskrift fra registeret som skal kontrolleres og returneres til NAV Aa-registeret innen en fastsatt frist. I § 7 andre ledd er det gjort unntak fra årskontrollen for dem som leverer meldinger på maskinlesbart medium, dvs. ved å sende månedlig en fil generert fra et godkjent lønns- og personalsystem.

I folketrygdloven § 25-3 sjette ledd er departementet gitt hjemmel til bl.a. å gi særskilte regler om fastsetting av gebyr og tvangsmulkt i forbindelse med årskontrollen. I forskriften om gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 for arbeidsgiver som ikke oppfyller plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret mv., er det bestemt at arbeidsgivere som ikke returnerer årskontrollen innen fastsatt frist, kan ilegges et gebyr svarende til gebyret etter folketrygdloven § 25-3 andre ledd, se forskriften § 2. Det kan videre ilegges gebyr for manglende oppfyllelse av meldeplikten som oppdages i forbindelse med årskontrol-

len. Gebyret skal utgjøre minst et halvt rettsgebyr, men kan økes dersom graden av forsømmelse og omstendighetene for øvrig tilsier det. Gebyret i forbindelse med årskontrollen kan ikke settes høyere enn det gebyr som ellers ville blitt ilagt for de aktuelle forsømmelsene av meldeplikten. Det er ikke gitt særskilte regler for tvangsmulkt.

Opplysninger til arbeidstakerregisteret vil i den nye ordningen forutsetningsvis hovedsakelig innleveres elektronisk, og hver gang det utbetales lønn. Det vil da tidligere (løpende) kunne fanges opp arbeidsforhold som er unnlatt eller ikke meldt til arbeidstakerregisteret. I tillegg vil problemene rundt arbeidsforhold som skulle vært utmeldt bli eliminert. Årskontrollen slik den fungerer i dag blir overflødig og departementet vil justere forskriften om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret i tråd med dette. Hjemmelen i folketrygdloven § 25-3 sjette ledd for departementet til å gi særlige regler om gebyr og tvangsmulkt i forbindelse med årskontrollen foreslås etter dette ikke videreført. Det vises til lovforslaget.

4 Endringer i a-opplysningsloven mv.

4.1 Innledning

I samråd med og på vegne av Finansdepartementet, foreslår Arbeids- og sosialdepartementet her endringer i a-opplysningsloven, ligningsloven, skatteloven, bokføringsloven og skattebetalingsloven. Departementet foreslår også en mindre endring i folketrygdloven § 24-2, som hører inn under Finansdepartementet. Med unntak av forslaget til endring i a-opplysningsloven omtalt i punkt 4.2.2, er endringene først og fremst av lovteknisk karakter og innebærer ikke større realitetsendringer.

4.2 Endringer i a-opplysningsloven

4.2.1 Oppretting i a-opplysningsloven § 3

A-opplysningsloven § 3 slår fast hvilke opplysninger arbeidsgiver plikter å innrapportere. Bestemmelsen er en henvisningsbestemmelse og det er henvist til ligningsloven § 6-2, skattebetalingsloven § 5-11, folketrygdloven §§ 24-3, 25-1 annet ledd og 25-10, jf. § 21-4, og statistikkloven § 2-2, med tilhørende forskrifter. Etter at Skattedirektoratet sendte sitt forslag på høring er det vedtatt flere endringer i ligningsloven, jf. endringslov av 26. april 2013. Endringene trådte i kraft 1. juli 2013. Ligningsloven § 6-2 om lønnsopplysninger er nå i sin helhet inntatt i ligningsloven § 5-2.

Ved lovendring 22. juni 2012 nr. 39 ble det også vedtatt flere endringer i folketrygdloven. Folketrygdloven § 24-3 om plikter arbeidsgiver har mht. beregning, innrapportering og innbetaling av arbeidsgiveravgift følger nå av folketrygdloven § 24-2.

Departementet foreslår etter dette at a-opplysningsloven § 3 endres til en henvisning til ligningsloven § 5-2 og folketrygdloven § 24-2. Det vises til lovforslaget.

4.2.2 Unntak fra leveringsfristen i a-opplysningsloven for meldinger til arbeidstakerregisteret – a-opplysningsloven § 4 nytt tredje ledd

Det følger av a-opplysningsloven § 3 at plikten til å gi opplysninger etter loven bl.a. omfatter opplysninger som skal gis med hjemmel i folketrygdloven § 25-1 annet ledd, dvs. meldinger om arbeidstaker til arbeidstakerregisteret. A-opplysningsloven § 4 omhandler frist for levering av opplysninger i a-ordningen, og første ledd slår fast at den opplysningspliktige skal gi opplysninger minimum en gang per kalendermåned.

I proposisjonen her foreslår departementet at gjeldende frist for arbeidsgiver til å melde om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold til arbeidstakerregisteret opprettholdes, se folketrygdloven § 25-1 andre ledd første punktum og punkt 3.2.3 foran. Dette innebærer at opplysninger om inn- og utmeldinger til arbeidstakerregisteret skal leveres innen fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte. Da dette representerer et unntak fra hovedregelen om månedlig innleveringsfrist etter a-opplysningsloven, foreslår departementet ut i fra lovtekniske hensyn at unntaket hjemles direkte i a-opplysningsloven § 4 som nytt tredje ledd.

Etter gjeldende regler kan Arbeids- og velferdsetaten dispensere fra fristen for meldinger til arbeidstakerregisteret, jf. § 6 nr. 4 i forskrift 18. august 2008 nr. 942. Denne adgangen foreslås videreført i forskrifts form, men vil samtidig innebære et unntak fra forslag til a-opplysningsloven § 4 tredje ledd. Departementet foreslår derfor en henvisning i a-opplysningsloven § 4 tredje ledd til forskriftshjemmelen i a-opplysningsloven § 4 nytt fjerde ledd, som sier at det kan gjøres unntak fra fristen for inn- og utmeldinger til arbeidstakerregisteret. I de tilfellene det gis dispensasjon, gjelder hovedregelen om månedlig leveringsfrist etter a-opplysningsloven, se nærmere omtale i punkt 3.2.3.3 foran. Det vises til lovforslaget.

4.2.3 Endring av a-opplysningsloven § 4 annet ledd

4.2.3.1 Forslag i høringsnotatet

Det følger av a-opplysningsloven § 4 at det skal leveres opplysninger minst en gang per måned dersom det foreligger opplysningsplikt etter § 3. Dette åpner for at opplysningspliktige som ønsker å rapportere i sammenheng med lønnskjøring, såkalt «hendelsesbasert innrapportering», kan gjøre det. Etter lovens § 4 annet ledd skal imidlertid opplysninger om føderåd leveres en gang per år, og senest samtidig med fristen for å levere opplysninger i januar i året etter inntektsåret. Skattedirektoratet foreslår i høringsnotatet at ordlyden i § 4 annet ledd justeres, slik at opplysninger om føderåd kan leveres en gang per år.

4.2.3.2 Høringsuttalelser

Ingen høringsinstanser har merknader til dette forslaget.

4.2.3.3 Departementets vurdering og forslag

Bakgrunnen for unntaket i § 4 annet ledd om årlig levering av opplysninger om føderåd, er at departementet ikke fant det formålstjenlig at denne typen leieverdi ble oppdelt og rapportert utover året, jf. Prop. 112 L (2011–2012) pkt. 9.9.3.3. For føderåd som ytes som naturalytelse kan det, som vist til i forarbeidene, være mest hensiktsmessig å innrapportere ytelsen årlig. Særlig vil dette gjelde der ytelsen er fri bolig hvor verdien fremgår av takseringsreglene som fastsettes av Skattedirektoratet i midten av desember for inneværende inntektsår. For føderåd som ytes i form av kontanter, kan det imidlertid være mer hensiktsmessig for den opplysningspliktige å innrapportere opplysningene løpende. Departementet er enig med Skattedirektoratet at ordlyden bør justeres, slik at det klart fremgår at det også er anledning til innrapportere opplysninger om føderåd løpende. Opplysningene må likevel fortsatt leveres senest samtidig med fristen for å levere opplysninger i januar i året etter inntektsåret. For at sistnevnte skal komme klart frem, foreslår departementet en språklig justering av Skattedirektoratets forslag.

Etter at Skattedirektoratet sendte sitt forslag på høring er det vedtatt flere endringer i ligningsloven, jf. endringslov av 26. april 2013. Endringene trådte i kraft 1. juli 2013. Bestemmelsen om føderåd som tidligere var inntatt i ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav b, vil etter lovendringen følge av ligningsloven § 5-2 nr. 1 bokstav b.

Departementet foreslår derfor at a-opplysningsloven § 4 annet ledd endres i tråd med ovennevnte, samt at henvisningen til ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav 2 korrigeres.

Det vises til lovforslaget.

4.3 Endring av ligningsloven § 5-1

4.3.1 Forslag i høringsnotatet

For å tilpasse begrepsbruken til den terminologien som er benyttet i a-opplysningsloven, foreslo Skattedirektoratet i høringsnotatet at ligningsloven § 5-1 (tidligere ligningsloven § 6-1 nr. 1) ble endret slik at begrepene «oppgaver» og «oppgaveplikt» ble erstattet av «opplysninger» og «opplysningsplikt».

4.3.2 Høringsuttalelser

Ingen av høringsinstansene har hatt merknader til den foreslåtte endringen. *Bergen kommune ved Kemneren* peker på at ligningsloven § 5-1 skal sikre at den opplysningspliktige har et regnskap som kan dokumentere og legitimere grunnlaget for godtgjørelsene. Denne dokumentasjonen blir også et viktig dokument for vedtak. De foreslår derfor at bestemmelsen bør endres slik at den viser til bokføringsforskriften § 5-6 «Dokumentasjon av lønn mv.»

4.3.3 Departementets vurdering og forslag

Ved lovendringen nevnt ovenfor er bestemmelsen i ligningsloven § 6-1 nr. 1 nå inntatt i ligningsloven § 5-1 og har følgende ordlyd: «*Den som har opplysningsplikt etter dette kapittel skal innrette sin bokføring slik at opplysningene kan gis og kontrolleres. Departementet kan gi forskrifter om hvordan bokføringen skal innrettes.*»

Det følger av dette at begrepene «oppgaver» og «oppgaveplikt» er erstattet med «opplysninger» og «opplysningsplikt». Departementet kan for øvrig ikke se at det vil være behov for en henvisning til bokføringsforskriften § 5-6 og foreslår på bakgrunn av dette ingen endringer i ligningsloven § 5-1.

4.4 Endring av ligningsloven § 5-2 og § 5-9

4.4.1 Forslag i høringsnotatet

Rapporteringsplikten etter a-opplysningsloven § 3 omfatter også ligningsloven § 5-2 nr. 1 bokstav f

(tidligere § 6-2 nr. 1 bokstav f), som gjelder opplysningsplikt for vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art til selvstendig næringsdrivende. Slike opplysninger faller etter sin art utenfor det som er formålet til a-opplysningsloven. Skattedirektoratet foreslo derfor i høringsnotatet en lovteknisk endring i ligningsloven, der bestemmelsen tas ut av § 5-2 nr. 1 bokstav f og inntas i § 5-9 (tidligere ligningsloven § 6-6). Det ble samtidig foreslått endringer i begrensningsforskriften og foreslått at bestemmelsene tas inn i ny forskrift. Ved en inkurie ble selve forslagene ikke utformet.

Det ble videre foreslått en korrigerende endring i ligningsloven § 6-16 bokstav c, slik at det fremgår av bestemmelsen at opplysninger om utbetalinger til næringsdrivende skal leveres i maskinlesbar form på tilsvarende måte som for andre grunnlagsdata.

4.4.2 Høringsuttalelser

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF), Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) og Økonomiforbundet Fagtjenester har kommentert den foreslåtte endringen. Økonomiforbundet Fagtjenester finner det positivt å trekke denne innberetningen ut av a-meldingen, men savner en vurdering av om denne innberetningsplikten i det hele tatt bør opprettholdes. *NARF* foreslår at bestemmelsen om innrapportering utgår inntil behovet for slik hjemmel, hvem den eventuelt skal omfatte og hvordan innberetningen eventuelt skal skje, er nærmere gjennomgått. De viser til et brev 5. oktober 2005 til Finansdepartementet, hvor de tok opp behovet for å endre ordningen med innberetning av honorar til tjenesteytende næringsdrivende. *NKK* viser til at endringene som er omtalt i høringsnotatet ikke gjenspeiles i forslag til endringer i og til nye bestemmelser. De er imidlertid positive til at slike innrapporteringer blir en selvstendig ordning utenfor a-ordningen, og ønsker å delta i arbeidet med utformingen.

4.4.3 Departementets vurdering og forslag

Ved endringslov 26. april 2013 nr. 16 ble bestemmelsen i ligningsloven § 6-2 inntatt i ligningsloven § 5-2. Da § 6-2 har fått helt ny ordlyd, foreslår departementet å oppheve endringene som ble foreslått i ligningsloven § 6-2 nr. 1 første punktum ved lov 22. juni 2012 nr. 43. Endringene som ble foreslått ved lov 22. juni 2012 nr. 43 blir isteden

foreslått tatt inn i ligningsloven § 5-2. Det foreslås at «siste inntektsår» tas ut av bestemmelsen og erstattet med «kalendermåned», og at opplysningene skal leveres i samsvar med reglene i a-opplysningsloven.

Departementet mener det ikke vil være aktuelt å endre ligningsloven, slik at hjemmelen for innrapportering av honorar til selvstendig næringsdrivende tas ut i sin helhet som foreslått av høringsinstansene. Bakgrunnen for det er at dette vil være en materiell endring av ligningsloven som ikke formelt har vært på høring, eller som er en nødvendig følge av ikrafttredelse av a-opplysningsloven. Departementet opprettholder derfor Skattedirektoratets forslag om endring av måten det innrapporteres på.

Forslaget innebærer at rapporteringsplikten til næringsdrivende tas ut av denne bestemmelsen og gjeldende bokstav g, h, i, j, k og l i ligningsloven § 5-2 nr. 1 blir ny bokstav f, g, h, i, j og k.

Tredjeparts opplysningsplikt er nå tatt inn i kapittel 5 i ligningsloven. Departementet foreslår derfor at bestemmelse om plikt til å levere opplysninger om utbetalinger til næringsdrivende inntas som § 5-9 ny bokstav i.

I høringsnotatet foreslo Skattedirektoratet at § 6-16 bokstav c ble endret slik at departementet i forskrift kunne bestemme at slike oppgaver skulle leveres i maskinlesbar form. Ved endringslov 26. april 2013 nr. 16 er det inntatt en forskriftshjemmel i ligningsloven § 5-12. Bestemmelsen er mer generelt utformet enn tidligere § 6-16, og etter departementets vurdering vil den hjemle en forskrift om at opplysninger om utbetalinger til næringsdrivende skal leveres i maskinlesbar form. Departementet foreslår derfor ingen endring av ligningsloven § 5-12 når det gjelder dette.

4.5 Endring av ligningsloven § 5-11 nr. 3

4.5.1 Forslaget i høringsnotatet

I Prop. 112 L (2011–2012) punkt 9.8.4.2 ble det uttalt at årsoppgaven over blant annet lønnsopplysninger etter ligningsloven § 5-11 nr. 3 (tidligere § 6-17 nr. 3) bør videreføres for opplysninger som rapporteres etter a-opplysningsloven. Nærmere regler for hva sammenstillingen skal inneholde og hvordan den skal gis, ble foreslått gitt i forskrift. Etter Skattedirektoratets vurdering er det også behov for noen mindre endringer i ligningsloven § 5-11 nr. 3.

4.5.2 Høringsuttalelser

NARF har kommentert forslaget om at inntektsmottaker skal motta en årlig sammenstilling av inntekt, fradrag og trekk. De anfører at behovet for en slik sammenstilling vil ivaretas mer rasjonelt dersom lønnskvitteinger inneholder akkumulerte tall for året som kan avstemmes opp mot en årsoppgave tilsendt via Altinn fra Skatteetaten. De viser til at arbeidsgiver dermed vil bli fritatt fra å produsere særskilte årsrapporter til hver ansatt.

4.5.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet er enig med Skattedirektoratet i at det skal sendes en sammenstilling til skattyter fra den opplysningspliktige, jf. Prop. 112 L (2011–2012) pkt. 9.8.4.2, og departementet kan ikke se at det er kommet inn merknader i høringsrunden som bør føre til en endring av denne vurderingen.

Det er hensynet til inntektsmottaker, og ikke de deltagende etater, som begrunner en slik ordning. Blant annet ut i fra skattehensyn, skal inntektsmottaker gis mulighet til å foreta en kontroll av hva som i løpet av året er innrapportert om ham. I høringsnotatet er det foreslått at sammenstillingen ikke skal sendes i kopi til skatteetaten. Departementet fastholder at dette bør være et forhold mellom den som yter inntekten og inntektsmottakeren, og at sammenstillingen bør sendes fra den opplysningspliktige.

Etter ovennevnte endring av ligningsloven følger det som nevnt nå av § 5-11 nr. 3 at skattyter skal ha kopi av opplysninger som nevnt i lovens kapittel 5, dvs. herunder lønnsopplysninger. Etter departementets vurdering bør bestemmelsen endres slik at det legges til et nytt punktum som omhandler krav til sammenstilling.

Det ble i høringsnotatet foreslått en forskriftshjemmel i ligningsloven § 6-17 nr. 3 slik at departementet fikk hjemmel til å fastsette forskrift om det nærmere innholdet i en slik sammenstilling, og bestemme at sammenstillingen sendes skattyter i en bestemt form. Etter endringene i ligningsloven fremgår forskriftshjemmelen i kapittel 5 nå av ligningsloven § 5-12. Siden bestemmelsen regulerer opplysningsplikt til skatteetaten foreslår departementet at det tas inn en ny bokstav d i § 5-12 nr. 2 som særlig regulerer sammenstillingen.

4.6 Endring av folketrygdloven § 24-2 første ledd

4.6.1 Forslag i høringsnotatet

Måten arbeidsgiveravgift skal beregnes på skal i utgangspunktet ikke endres etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven. Ved vedtagelsen av a-opplysningsloven, ble det derfor samtidig vedtatt en lovendring i folketrygdloven § 24-3 første ledd (nå § 24-2 første ledd), slik at opplysningsplikten for arbeidsgiveravgift gjelder for «foregående måned». Skattedirektoratet anfører i høringsnotatet at det er behov for å klargjøre at plikten til å beregne arbeidsgiveravgift gjelder for ytelser som er utbetalt eller ytet i løpet av en kalendermåned. Skattedirektoratet foreslår derfor at det presiseres i lovteksten at arbeidsgiver av eget tiltak skal beregne arbeidsgiveravgiften for hver kalendermåned.

4.6.2 Høringsuttalelser

NARF har merknader til forslaget. *NARF* kan ikke se at det kan være behov for å innrapportere samlet arbeidsgiveravgift for en måned særskilt per arbeidstaker. De mener det må være mulig å finne en løsning hvor Skattedirektoratet selv beregner terminens arbeidsgiveravgift, og returnerer informasjon med betalingskrav tilbake til arbeidsgiver. *NARF* viser til at arbeidsgiver dermed kan avstemme SKDs beregning mot egen beregning.

4.6.3 Departementets vurdering og forslag

Etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven vil det følge av folketrygdloven §§ 23-2 og 24-2 at arbeidsgiver av eget tiltak skal beregne arbeidsgiveravgiften, og levere slike opplysninger etter reglene i a-opplysningsloven. Måten beregningen skal skje på endres ikke etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven. Departementet finner derfor ikke å kunne imøtekomme *NARF*'s forslag.

Departementet er imidlertid enig med Skattedirektoratets forslag om en presisering av ordlyden i bestemmelsen. I likhet med det som gjelder for innrapportering av utbetalinger etter ligningsloven § 5-2, er det kontantprinsippet i skatteloven § 14-3 første ledd som skal legges til grunn ved beregningen av arbeidsgiveravgift, jf. forskrift 02.12.1997 nr. 1385 § 3. Departementet ser at folketrygdloven § 24-2 første ledd kan være noe uheldig formulert, ved at det kan oppstå tvil om hvilken måned avgiftsplikten gjelder. Departementet foreslår derfor at det presiseres at opplys-

ninger om arbeidsgiveravgiften skal gis etter reglene i a-opplysningsloven for hver kalendermåned.

Som nevnt ovenfor ble det også ved lov 22. juni 2012 nr. 43 foreslått endringer i folketrygdloven § 24-3 (nå § 24-2). For å unngå at det skapes tvil og komplikasjoner når endringene trer i kraft, gjøres ovennevnte endringer derfor i a-opplysningsloven § 13 nr. 3 om endringer i folketrygdloven.

4.7 Endring av skatteloven § 5-15 første ledd bokstav i

4.7.1 Forslag i høringsnotatet

Skattedirektoratet foreslo i høringsnotatet, i tråd med den ordlyden som er valgt i a-opplysningsloven, å endre ordlyden i skatteloven § 5-15 første ledd bokstav i, slik at begrepet «lønnsinnberetningsplikt» erstattes med «opplysningsplikt».

4.7.2 Høringsuttalelser

Ingen av høringsinstansene har merknader til forslaget.

4.7.3 Departementets vurdering og forslag

Som følge av nevnte endringer i ligningsloven, er det også vedtatt korrigeringer i skatteloven § 5-15 slik at det nå vises til nye bestemmelser i ligningsloven, jf. endringslov 26. april 2013. Departementet opprettholder Skattedirektoratets forslag om endring av ordlyden i bestemmelsen.

4.8 Endring av skattebetalingsloven §§ 5-11 og 10-10

4.8.1 Forslag i høringsnotatet

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning som utbetaler skattepliktig utbytte til utenlandsk aksjonær plikter å foreta forskuddstrekk, og følgelig rapportere slikt trekk. Disse selskapene leverer oppgjørliste for kildeskatt på eget skjema, og det er ikke aktuelt med levering via a-melding. Skattedirektoratet foreslo på denne bakgrunn en justering av skattebetalingsloven § 5-11 første ledd slik at de unntas fra rapporteringsplikt etter a-opplysningsloven. Direktoratet foreslo at det ble gitt nytt tredje punktum i skattebetalingsloven § 5-11 første ledd

som sier at opplysninger skal leveres på den måten departementet bestemmer.

Direktoratet foreslo samtidig at det ble innarbeidet en bestemmelse i skattebetalingsloven § 5-11 første ledd nytt annet punktum hvor det presiseres at forsikringsselskap som er trekkpliktige etter skattebetalingsloven § 5-4 tredje ledd, skal levere trekkopplysninger etter reglene i a-opplysningsloven 15. juli hvert år.

Videre foreslo direktoratet at hjemmelen til å gi nærmere regler om skjernet oppgjør for arbeidsgivere som har vist vesentlig forsømmelse av sine plikter etter skattebetalingsloven § 5-11 femte ledd, ble tatt ut av skattebetalingsloven § 5-11 og innarbeidet som nytt tredje ledd i skattebetalingsloven § 10-10.

4.8.2 Høringsuttalelser

Ingen av høringsinstansene har kommentert forslagene til endring av loven.

4.8.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet slutter seg til Skattedirektoratet forslag om endring av skattebetalingsloven § 5-11 første ledd nytt annet punktum. Departementet har likevel valgt å ikke lovfeste datoen og foreslår at nærmere frist for å levere inn opplysninger blir fastsatt i forskrift til a-opplysningsloven.

Departementet slutter seg også til Skattedirektoratets forslag til endring av skattebetalingsloven § 5-11 første ledd nytt tredje punktum.

Departementet foreslår videre at bestemmelsen i § 5-11 femte ledd annet punktum videreføres i nytt tredje ledd i § 10-10 som foreslått. Flere av de plikter som i dag følger av skattebetalingsloven vil etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven rapporteres i henhold til a-ordningen. Etter a-opplysningsloven trer i kraft vil det derfor kun være behov for å gi «skjernet oppgjør» for misligholdt betalingsfrist. Det foreslås derfor samtidig å endre ordlyden fra «skjernet oppgjør» til «skjernet betaling».

Departementet gjør oppmerksom på at det også ved lov 22. juni 2012 nr. 43 ble foreslått endringer i skattebetalingsloven § 5-11. For å unngå at det skapes tvil og komplikasjoner når endringene trer i kraft, gjøres ovennevnte endringer derfor i a-opplysningsloven § 13 nr. 4 om endringer i skattebetalingsloven.

4.9 Endring av bokføringsloven § 5 annet ledd nr. 2

4.9.1 Forslag i høringsnotatet

Etter ikrafttredelsen av a-opplysningsloven er innrapporteringsplikten endret fra å være «oppgaveplikt» til å bli «opplysningsplikt». Skattedirektoratet foreslo derfor å endre terminologien i bokføringsloven § 5 annet ledd nr. 2 slik at begrepet «*lønnoppgavepliktig*» erstattes av «*lønnopplysningspliktig*».

4.9.2 Høringsuttalelser

Ingen av høringsinstansene har merknader til dette forslaget.

4.9.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet foreslår at § 5 annet ledd nr. 2 endres i tråd med Skattedirektoratets forslag.

5 Ikraftsetting. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet foreslår at endringene i a-opplysningsloven trer i kraft straks. De øvrige lovendringene knyttet til a-ordningen foreslås å tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer, dvs. fra den tid a-opplysningsloven trer i kraft. Siktemålet er at endringene iverksettes fra 1. januar 2015.

Forslagene i proposisjonen har ingen særskilte økonomiske eller administrative konsekvenser.

Den nye rapporteringsordningen etter a-opplysningsloven vil ha konsekvenser for arbeidsgivere, de berørte etatene og for de som mottar ytelse som skal innberettes. A-ordningen ventes å gi samfunnsøkonomisk gevinst i form av redu-

sert belastning for arbeidsgivere ved at myndighetenes informasjonskrav blir samkjørt i én felles ordning, økt effektivitet og bedre oppgaveløsning i etatene og bedre tjenester fra det offentlige. Det er anslått en årlig innsparing for arbeidsgiverne på rundt 500 mill. kroner når ordningen er etablert og utprøvd, jf. Prop. 112 L (2011–2012) punkt 9.12. En ny lønnsomhetsanalyse fra PricewaterhouseCoopers anslår en årlig innsparing på omlag 600 mill. kroner etter noe tids innkjøring. På arbeids- og velferdsområdet vil gevinstene ved a-ordningen særlig ligge i bedre kvalitet på Aa-registeret og inntektsopplysningene som danner grunnlaget for fastsetting og kontroll av ytelse.

6 Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget

6.1 Til endringene i ligningsloven

Til § 5-2 Om lønnsopplysninger mv.

I *nr. 1 første punktum* blir henvisningen til «siste inntektsår» tatt ut av bestemmelsen og erstattet med «kalendermåned». Det blir foreslått at opplysningene skal leveres i samsvar med reglene i a-opplysningsloven.

Bokstav f i nr. 1 om rapporteringsplikten til næringsdrivende tas ut av bestemmelsen. Gjeldende bokstav g, h, i, j, k og l i ligningsloven § 5-2 nr. 1 blir dermed ny bokstav f, g, h, i, j og k.

Til § 5-9 Om annen opplysningsplikt for tredjepart

Nr. 1 endres ved at rapporteringsplikten til næringsdrivende, som nå følger av ligningsloven § 5-2 nr. 1 bokstav f, blir tatt inn i ny *bokstav i*.

Til § 5-11 Identifikasjon av skattyter og kopi av oppgaver

Nr. 3 fastslår at skattyter skal ha kopi av opplysninger som nevnt i lovens kapittel 5. Bestemmelsen endres slik at det legges til et nytt punktum som presiserer at skattyter skal ha en sammenstilling av opplysninger innrapportert etter ligningsloven § 5-2 innen 1. februar i året etter inntektsåret.

Til § 5-12 Forskrifter, skjemaer mv.

I *nr. 2 ny bokstav d* blir det foreslått en forskriftshjemmel som vil gi departementet adgang til å gi bestemmelser om innholdet i sammenstilling som nevnt i § 5-11 nr. 3 tredje punktum, samt bestemme at sammenstillingen oversendes skattyter i en bestemt form.

6.2 Til endringene i folketrygdloven

Til § 25-1 Arbeidsgiverregisteret og arbeidstakerregisteret

Andre ledd andre punktum om den nedre grensen for innrapportering til arbeidstakerregisteret oppheves.

Gjeldende andre ledd tredje punktum om at melding om arbeidstaker skal sendes dit Arbeids- og velferdsdirektoratet bestemmer (dvs. NAV Aa-registeret) utgår og erstattes av *nytt andre punktum i andre ledd* hvor det bestemmes at «melding om arbeidstaker skal leveres på det stedet og på den måten som bestemt i a-opplysningsloven». Dette innebærer at opplysningene skal leveres elektronisk til den mottakssentral som Skattedirektoratet fastsetter, jf. a-opplysningsloven § 5.

Til § 25-3 Gebyr og tvangsmulkt

Bestemmelsen omhandler gebyr og tvangsmulkt ved brudd på meldeplikten til arbeidstakerregisteret. I dag hjemler paragrafen sanksjoner både for manglende opplysninger og for uriktige opplysninger, jf. formuleringen «... arbeidsgiver som ikke oppfyller forpliktelsen etter § 25-1 andre ledd».

Etter ikraftsettingen av a-opplysningsloven vil reaksjonsbestemmelsene i a-opplysningsloven § 10 og 11 med tilhørende forskrifter komme til anvendelse ved manglende eller forsinket månedlig rapportering om arbeidsforhold og inntekt etter folketrygdloven § 25-10 med forskrift. Det samme vil etter forslaget i proposisjonen her gjelde brudd på den særskilte fristen for inn- og utmeldinger til Aa-registeret, se punkt 3.2.4.3. Ansvar for å følge opp at de opplysningene som blir levert er innholdsmessig korrekte er forutsatt å ligge til den enkelte etat som skal nytte opplysningene.

Første ledd hjemler adgang for Arbeids- og velferdsetaten til å sanksjonere innholdsmessige feil i det som pliktes levert i henhold til folketrygdloven § 25-1 andre ledd med forskrifter og 25-10 med forskrifter. Bestemmelsen viderefører gjeldende

rett når det gjelder feilaktige opplysninger til Aa-registeret, mens hjemmelen for sanksjonering av uriktige opplysninger om arbeidsforhold og inntekt etter folketrygdloven § 25-10, jf. § 21-4, er ny.

Etter gjeldende *andre ledd første punktum* kan gebyr ilegges når «melding ikke er gitt innen den frist som er fastsatt i forskrift». Da det etter forslaget i proposisjonen kun dreier seg om innholdsmessige feil, presiseres at gebyr kan ilegges når «korrekte opplysninger» ikke er gitt. Med «den frist som er fastsatt i forskrift» menes fristene fastsatt i forskrift 18. august 2008 nr. 942 om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret § 6, dvs fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte for henholdsvis inn- og utmeldinger av arbeidstaker til Aa-registeret og den månedlige fristen etter a-opplysningsloven § 4 med tilhørende forskrift for øvrige opplysninger. I *andre ledd andre punktum* presiseres at det kan ilegges gebyr for hver enkelt forsømmelse. Det er lagt til grunn at det skal regnes som en forsømmelse når det er levert én eller flere uriktige opplysninger per rapporterte arbeidsforhold. Hvis samme forhold gjelder flere arbeidstakere eller oppdragstakere, skal det forutsetningsvis regnes som like mange forsømmelser som antall arbeidstakere eller oppdragstakere feilen berører. Departementet tar sikte på å regulere dette i forskrift med hjemmel i § 25-3 nytt sjuende ledd.

Tredje ledd gjelder tvangsmulkt. I tråd med endret sanksjoneringsordning er henvisningen til «for å sende meldingen» i tredje ledd *første punktum* endret til «for å rette på forholdet». Tredje ledd *andre punktum* om varsel videreføres uendret. I tredje ledd *tredje punktum* er det presisert at mulkten løper fra utløpet av ny frist etter purring fram til korrekte og fullstendige opplysninger er levert (såkalt betinget tvangsmulkt). Tvangsmulktens størrelse er endret fra seks promille av grunnbeløpet til et halvt rettsgebyr. Det er presisert at den daglige mulkten gjelder for hver forsømmelse, se merknaden til andre ledd andre punktum.

Fjerde ledd om motregning i en arbeidsgivers krav på refusjon av sykepenger mv. er identisk med gjeldende fjerde ledd. Nåværende femte ledd om gebyr ved manglende oppfyllelse av plikten til å utarbeide oppfølgingsplan for sykmeldte mv er skilt ut som en ny § 25-3 a, se merknaden til denne paragrafen.

I *nytt femte ledd første punktum* slås det fast at ilagt gebyr og tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. For gebyrets vedkommende følger det i dag av andre ledd andre punktum. Av informasjonshensyn er det presisert at også tvangsmulkt

er tvangsgrunnlag for utlegg. Dette følger også av tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2. I *femte ledd andre punktum* er det tatt inn en bestemmelse om at Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral kan innkreve gebyret og tvangsmulkten etter reglene i bidragsinnkrevingsloven. Det innebærer at NAVI har namsmannskompetanse for så vidt som sentralen kan innkreve forfalt gebyr og tvangsmulkt ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7-9 første ledd, jf. bidragsinnkrevingsloven § 13.

Nåværende sjette ledd tredje punktum hjemler adgang til i forskrift å gi nærmere regler om ettergivelse av ilagt tvangsmulkt og gebyr. I a-opplysningsloven fremkommer denne adgangen direkte av § 10 fjerde ledd. Departementet mener at det er hensiktsmessig å harmonisere reglene om ettergivelse etter a-opplysningsloven og folketrygdloven, og foreslår at det tas inn en tilsvarende bestemmelse i folketrygdloven § 25-3 *nytt sjette ledd*.

Nåværende sjette ledd gir departementet hjemmel til å gi forskrifter om gebyr og tvangsmulkt. I nåværende sjette ledd andre punktum er departementet bl.a. gitt fullmakt til å gi særskilte regler om fastsetting av gebyr og tvangsmulkt i forbindelse med årskontrollen. Da løpende innrapportering av opplysninger etter a-opplysningsloven i sin form vil representere en såkalt «årskontroll» for samtlige arbeidsgivere tolv ganger årlig, vil behovet for å gjøre årskontrollen i sin nåværende form falle bort. Referansen til årskontrollen er derfor tatt ut i forskriftshjemmelen, som etter forslaget blir *nytt sjuende ledd*.

I sjuende ledd *bokstav a* gis hjemmel til å regulere nærmere hva som skal regnes som en forsømmelse, jf. merknaden til andre ledd andre punktum. *Bokstav b* om forholdet mellom bruken av gebyr og tvangsmulkt i det enkelte tilfellet er en videreføring av gjeldende sjette ledd andre punktum.

I sjuende ledd *bokstav c* er det tatt inn hjemmel for departementet til å gi nærmere regler om forholdet mellom gebyr og tvangsmulkt etter paragrafen her og a-opplysningsloven §§ 10 og 11. Departementet antar at det kan være særlig aktuelt å regulere forholdet i situasjoner der melding etter a-opplysningsloven er levert, men det «mangler» pliktige opplysninger (ufullstendige opplysninger), noe som er forutsatt å falle inn under sanksjonsregime etter a-opplysningsloven.

Det vil da kunne være behov for å trekke den nærmere grensegangen mellom sanksjonering etter a-opplysningsloven §§ 10 og 11 og sanksjonering av innholdsmessige feil etter folketrygdloven i forskrift.

Forskriftshjemmelen i nåværende sjette ledd tredje punktum om ettergivelse foreslås videreført i sjuende ledd *bokstav d*, dette for å kunne videreføre visse særskilte saksbehandlingsregler som gjelder for ettergivelse (Aa-registerforskriften § 7). I tillegg vil det kunne oppstå behov for ytterligere detaljering av de materielle reglene for ettergivelse utover lovreguleringen i nytt sjette ledd.

I sjuende ledd *bokstav e* er det tilføyd en bestemmelse om at det kan gis regler om økt gebyr og tvangsmulkt i gjentakelsestilfelle.

Til ny § 25-3 a Gebyr ved manglende oppfyllelse av arbeidsgivers plikter etter § 25-2

Paragrafen gjelder gebyr ved manglende oppfyllelse av arbeidsgivers plikt etter § 25-2 til å utarbeide oppfølgingsplan mv. for sykmeldte.

Første ledd er identisk med nåværende § 25-3 femte ledd. Departementet finner det hensiktsmessig å skille bestemmelsene om dette ut som en egen paragraf, slik at § 25-3 reserveres hjemler for å sanksjonere brudd på meldeplikten til Aa-registeret og brudd på plikten til løpende rapportering om arbeidsforhold og inntekt etter § 25-10, som begge må ses i sammenheng med den nye a-opplysningsloven. § 25-3 ville dessuten bli særdeles uoversiktlig uten et slikt lovteknisk grep.

Forskrift 29. juni 2000 nr. 699 om gebyr og tvangsmulkt etter folketrygdloven § 25-3 for arbeidsgiver som ikke oppfyller plikten til å gi meldinger til arbeidstakerregisteret mv., fastsatt i medhold av § 25-3 sjette ledd, inneholder visse bestemmelser som regulerer gebyr etter nåværende § 25-3 femte ledd, bl.a. regler om ettergivelse av slikt gebyr. Forskriftshjemmelen foreslås derfor videreført som *andre ledd* i den nye paragrafen.

6.3 Til endringene i skatteloven

Til § 5-15 Skattefri arbeidsinntekt

Første ledd endres ved at «lønnsinnberetningsplikt» blir erstattet med «opplysningsplikt».

6.4 Til endringene i bokføringsloven

Til § 5 Spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering

Begrepet «lønnsoppgavepliktige ytelser» i *andre ledd nr. 2* er erstattet med «lønnsopplysningspliktige ytelser».

6.5 Til endringene i skattebetalingsloven

Til § 10-10. Forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift

Nytt *tredje ledd* viderefører tidligere skattebetalingsloven § 5-11 femte ledd og gir departementet hjemmel til å gi regler om skjerpet betaling for arbeidsgiver som har vist vesentlig forsømmelse av sine plikter etter denne loven.

6.6 Til endringene i a-opplysningsloven

Til § 3 Opplysningspliktens omfang

Første ledd endres ved at henvisningen til ligningsloven § 6-2 og folketrygdloven § 24-3 endres til henholdsvis ligningsloven § 5-2 og folketrygdloven § 24-2.

Til § 4 Frist for levering av opplysninger

I *annet ledd* blir ordlyden presisert ved at delsetningen «opplysninger om føderåd etter ligningsloven 2 § 6-2 bokstav b skal leveres en gang per år» endres til «opplysninger om føderåd etter ligningsloven § 5-2 nr. 1 bokstav b kan leveres en gang per år».

I punkt 3.2.3 foran foreslår departementet at gjeldende frist for arbeidsgiver til å melde om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold til arbeidstakerregisteret opprettholdes, se folketrygdloven § 25-1 andre ledd første punktum i lovforslaget. Dette innebærer at inn- og utmeldinger til arbeidstakerregisteret skal leveres innen fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte. Dette unntaket fra hovedregelen i a-opplysningsloven reguleres i *nytt tredje ledd*. Etter gjeldende regler kan det dispenseres fra fristen for meldinger til arbeidstakerregisteret, jf. § 6 nr. 4 i forskrift 18. august 2008 nr. 942. Denne adgangen foreslås videreført i forskrifts form og tredje ledd er derfor tilføyd en henvisning til forskriftshjemmelen i *fjerde ledd*.

Forskriftshjemmelen i *fjerde ledd* er supplert med en bestemmelse om at det i forskrift kan

bestemmes at det kan gjøres unntak fra fristen for inn- og utmeldinger til arbeidstakerregisteret.

Til § 13 nr. 1

§ 13 nr. 1 om endringer i ligningsloven oppheves. Dette på bakgrunn av at ligningsloven § 6-2 har fått helt ny ordlyd og ligningsloven §§ 6-16 og 6-17 er blitt opphevet ved endringslov 26. april 2013 nr. 16. Endringene som ble foreslått i ligningsloven § 6-2 første ledd første punktum ved lov 22. juni 2012 nr. 43 blir tatt inn i ligningsloven § 5-2 som viderefører ligningsloven § 6-2.

Til § 13 nr. 3

I endringen av folketrygdloven § 24-3 *første ledd* presiseres at arbeidsgiver skal beregne arbeidsgiveravgiften for «hver kalendermåned».

Endringen i folketrygdloven § 25-10 *andre ledd* er av rent språklig karakter.

Til 13. nr. 4

I endringen av skattebetalingsloven § 5-11 *første ledd første punktum* presiseres at opplysninger om forskuddstrekket skal leveres for hver «kalendermåned» etter reglene i a-opplysningsloven. I *første*

ledd annet punktum er det foreslått en bestemmelse som sier at forsikringsselskap som er trekkpliktig etter skattebetalingsloven § 5-4 tredje ledd, skal levere opplysninger om foretatt forskuddstrekk etter reglene i a-opplysningsloven. Nærmere frist for levering av opplysninger vil bli fastsatt i forskrift. I *første ledd tredje punktum* blir det fastsatt at selskaper som er trekkpliktig etter skattebetalingsloven § 5-4 annet ledd skal levere opplysninger på den måte som departementet bestemmer. Det følger av dette at disse selskapene ikke skal levere a-melding og nærmere regler om levering av opplysninger vil bli fastsatt i forskrift.

I endringen av skattebetalingsloven § 5-11 oppheves femte ledd annet punktum og bestemmelsen blir foreslått videreført i skattebetalingsloven § 10-10 nytt tredje ledd.

Arbeids- og sosialdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i folketrygdloven og i skattelovgivningen mv. (tilpasning til a-ordningen).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i folketrygdloven og i skattelovgivningen mv. (tilpasning til a-ordningen) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i folketrygdloven og i skattelovgivningen mv. (tilpasning til a-ordningen)

I

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

§ 5-2 nr. 1 første punktum skal lyde:

Den som selv eller gjennom andre *i løpet av en kalendermåned* har utbetalt eller ytet fordel som nevnt i dette nummer, *skal etter reglene i a-opplysningsloven* gi opplysninger om alt som er ytet til den enkelte mottaker.

§ 5-2 nr. 1 bokstav f til k skal lyde:

- f. honorar eller annen godtgjøring som er utbetalt opphavsmann til åndsverk,
- g. reise-, diett- og representasjonsgodtgjøring, samt annen godtgjøring til dekning av utgifter ved utførelse av arbeid, oppdrag eller verv som nevnt under bokstav a til f,
- h. lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
- i. godtgjøring til medlemmer av faste arbeidslag som utfører arbeid for egen regning,
- j. godtgjøring for barnepass også når dette skjer i barnepasserens hjem som ledd i selvstendig næringsvirksomhet,
- k. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold i henhold til avskjed, oppsigelse eller avtale med arbeidsgiver.

§ 5-2 nr. 1 bokstav l oppheves.

§ 5-9 bokstav h og ny bokstav i skal lyde:

- h. boligselskap og boligsameier som omfattes av skatteloven §§ 7-3 og 7-11 om fordeling av inntekter, kostnader, formue og gjeld mellom andelshaverne eller *sameierne*,
- i. *den som selv eller gjennom andre har utbetalt vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art.*

§ 5-11 nr. 3 skal lyde:

3. Skattyter skal ha kopi av opplysninger som er nevnt i dette kapittel. Det skal fremgå av kopien (årsoppgaven) at opplysninger også er sendt lig-

ningsmyndighetene. *For opplysninger som er innrapportert etter § 5-2, skal skattyter ha sammenstilt oversikt innen 1. februar i året etter inntektsåret.*

§ 5-12 nr. 2 bokstav c og ny bokstav d skal lyde:

- c. gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis,
- d. *gi bestemmelser om innholdet i sammenstilling som nevnt i § 5-11 nr. 3 tredje punktum og bestemme at sammenstillingen oversendes skattyter i en bestemt form.*

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 25-1 annet ledd skal lyde:

Den som er arbeidsgiver, plikter å sende melding til arbeidstakerregisteret om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold innen fredag i uken etter. *Meldingen leveres på det stedet og på den måten som er bestemt i a-opplysningsloven § 5 med tilhørende forskrifter.*

§ 25-3 skal lyde:

§ 25-3 *Gebyr og tvangsmulkt ved brudd på meldeplikten til arbeidstakerregisteret mv.*

Arbeids- og velferdsetaten kan ilegge en arbeidsgiver gebyr, tvangsmulkt eller begge deler når arbeidsgiveren har gitt uriktige opplysninger i strid med § 25-1 andre ledd med tilhørende forskrifter og § 25-10 med tilhørende forskrifter.

Gebyr kan ilegges når *korrekte opplysninger* ikke er gitt innen den frist som er fastsatt i forskrift. Gebyret skal utgjøre et halvt rettsgebyr for hver *forsømmelse*.

Tvangsmulkt kan ilegges etter at det er sendt purring og gitt en ny frist for å *rette på forholdet*. Det må samtidig gis varsel om at tvangsmulkt vil løpe dersom den nye fristen ikke overholdes. Mulkten skal utgjøre et halvt rettsgebyr for hver *forsømmelse* for hver dag etter utløpet av den nye fristen *fram til korrekte opplysninger er levert*.

Ilagt gebyr eller tvangsmulkt kan motregnes i en arbeidsgivers krav etter § 22-3 på refusjon av ytelser etter kapitlene 8, 9 og 14.

Ilagt gebyr og tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral kan innkreve gebyret og tvangsmulkten etter reglene i bidragsinnkrevingssloven.

Ilagt gebyr eller tvangsmulkt kan helt eller delvis ettergis dersom det blir gjort sannsynlig at forpliktelsen ikke er overholdt som følge av forhold utenfor den opplysningspliktiges kontroll, eller dersom særlige rimelighetsgrunner tilsier det.

Departementet gir i forskrift regler om gebyr og tvangsmulkt. Det kan herunder gis regler om

- a) hva som skal regnes som en forsømmelse*
- b) forholdet mellom bruken av gebyr og tvangsmulkt i det enkelte tilfellet*
- c) forholdet mellom gebyr og tvangsmulkt etter paragrafen her og a-opplysningsloven §§ 10 og 11*
- d) ettergivelse av ilagt gebyr eller tvangsmulkt*
- e) økt gebyr eller tvangsmulkt i gjentakelsestilfelle.*

Ny § 25-3 a skal lyde:

§ 25-3 a Gebyr ved manglende oppfyllelse av arbeidsgivers plikter etter § 25-2

Dersom arbeidsgiver ikke innen fristen i § 25-2 tredje ledd har gitt skriftlig melding til Arbeids- og velferdsetaten om at reglene om oppfølgingsplan er overholdt, herunder sendt inn planen, eller gitt melding om at reglene om dialogmøte er overholdt, skal det gis varsel med tre ukers frist for overholdelse av pliktene. Dersom pliktene ikke overholdes innen varslingsfristen, kan Arbeids- og velferdsetaten fatte vedtak om gebyr. Arbeids- og velferdsetaten kan også fatte vedtak om gebyr dersom arbeidsgiver ikke utleverer oppdatert oppfølgingsplan etter innkalling til dialogmøter etter folketrygdloven eller ikke deltar i slike møter, jf. § 25-2 annet og fjerde ledd. Gebyr etter denne paragrafen kan utgjøre seks rettsgebyr for hver unnlattelse. Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet gir i forskrift regler om gebyr, herunder regler om ettergivelse av gebyr.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt skal § 5-15 første ledd bokstav i lyde:

- i. arbeidsvederlag som ikke er virksomhetsinntekt, når beløpet er under grensen for opplysningsplikt etter forskrift gitt med hjemmel i ligningsloven § 5-12, jf. § 5-2,

IV

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring skal § 5 annet ledd nr. 2 lyde:

2. spesifikasjon av lønnsopplysningspliktige ytelser,

V

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 10-10 nytt tredje ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi regler om skjerpet betaling for arbeidsgiver som har vist vesentlig forsømmelse av sine plikter etter denne loven.

VI

I lov 22. juni 2012 nr. 43 om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Plikten til å gi opplysninger etter denne lov omfatter opplysninger som skal gis med hjemmel i følgende bestemmelser med tilhørende forskrifter:

- a. ligningsloven § 5-2,
- b. folketrygdloven §§ 24-2, 25-1 annet ledd og 25-10, jf. § 21-4,
- c. skattebetalingsloven § 5-11 og
- d. statistikkloven § 2-2.

§ 4 skal lyde:

§ 4 Frist for levering av opplysninger

Opplysninger skal gis av den opplysningspliktige minimum en gang per kalendermåned.

Opplysninger om føderåd etter ligningsloven § 5-2 nr. 1 bokstav b kan leveres en gang per år og skal senest leveres samtidig med fristen for å levere opplysninger i januar i året etter inntektsåret.

Meldinger etter folketrygdloven § 25-1 andre ledd til arbeidstakerregisteret om inntak av en arbeidstaker og om opphør av et arbeidsforhold skal leveres innen fredag i uken etter at arbeidsforholdet tok til eller opphørte, med mindre det gis dispensasjon i medhold av fjerde ledd i paragrafen her.

Departementet kan i forskrift gi regler om fristen for å levere opplysninger, herunder at det kan gjøres unntak fra fristen i tredje ledd.

§ 13 nr. 1 om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning oppheves.

I § 13 nr. 3 skal endringen av folketrygdloven § 24-3 første ledd lyde:

Arbeidsgiver skal av eget tiltak beregne arbeidsgiveravgiften etter § 23-2 for hver kalendermåned. Opplysninger om beregnet avgift og grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift for hver kalendermåned skal leveres etter reglene i a-opplysningsloven.

I § 13 nr. 3 skal folketrygdloven § 25-10 andre ledd lyde:

Departementet kan i forskrift bestemme at arbeidsgiver skal opplyse om at utbetalingen eller fordelten til den ansatte er for en avvikende periode.

I § 13 nr. 4 skal endringen av skattebetalingsloven § 5-11 første ledd lyde:

Arbeidsgiver skal ukrevet levere opplysnin-

ger om forskuddstrekket for hver kalendermåned etter reglene i a-opplysningsloven. *Forsikrings-selskap som er trekkpliktig etter § 5-4 tredje ledd, skal levere opplysninger om foretatt forskuddstrekk etter reglene i a-opplysningsloven. Selskap mv. som er trekkpliktig etter § 5-4 annet ledd skal levere opplysninger på den måte som departementet bestemmer.*

I § 13 nr. 4 skal følgende setning tas inn foran setningen «§ 5-11 femte og sjette ledd blir annet ledd og tredje ledd»:

«§ 5-11 femte ledd annet punktum oppheves».

VII

Folketrygdloven ny § 25-3 a trer i kraft straks. De øvrige endringene under I til V trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringene under VI trer i kraft straks.

